

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

JAARREKENING 2023

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

JAARREKENING 2023

Inhoudsopgave	Pagina
I ALGEMEEN	
I.1 Samenstelling Raad van Toezicht, Raad van Bestuur en overige personalia	3
II GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	
II.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023 en 2022	6
II.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023 en 2022	8
II.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023 en 2022	9
II.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
II.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	24
II.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	35
II.7 Geconsolideerde gesegmenteerde winst- en verliesrekening over 2023 en 2022	39
II.8 Aanvullende gegevens en specificaties bij de geconsolideerde jaarrekening	41
III ENKELVOUDIGE JAARREKENING	
III.1 Enkelvoudige balans LUMC per 31 december 2023 en 2022	46
III.2 Enkelvoudige winst- en verliesrekening LUMC over 2023 en 2022	48
III.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling bij de enkelvoudige jaarrekening	49
III.4 Toelichting op de enkelvoudige balans	49
III.5 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening	61
III.6 Enkelvoudige gesegmenteerde winst- en verliesrekening over 2023 en 2022	68
III.7 Aanvullende gegevens en specificaties bij de enkelvoudige jaarrekening	70
III.8 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	74
IV OVERIGE GEGEVENS	
IV.1 Kwantitatieve gegevens inzake de besteding Rijksbijdrage	76
IV.2 Financiële verantwoording besteding Rijksbijdrage 2023	76
IV.3 Relevante (neven)functies van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht	78
IV.4 Statutaire resultaatbestemming	80
IV.5 Legitimering Beschikbaarheidsbijdrage Academische Zorg	80
IV.6 Verantwoording DHAZ-middelen	81
IV.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	82

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

JAARREKENING 2023

I ALGEMEEN

I.1 PERSONALIA *

RAAD VAN TOEZICHT

dhr. drs. J.W. van den Broek, voorzitter (vanaf 01-09-2022)
mw. drs. M.M.G. Pubben (vanaf 01-07-2021)
dhr. prof. dr. M.L.A. Decramer (vanaf 01-09-2018)
mw. drs. C.E. Mur (vanaf 01-02-2021)
dhr. drs. D.G. Vierstra (vanaf 01-07-2016)
mw. mr. A.E. Hoeksema, ambtelijk secretaris (tot 14-11)
mw. A.C.M.H. van der Lande MSc, secretaris (vanaf 14-11)

RAAD VAN BESTUUR

dhr. prof. dr. D.H. Biesma, voorzitter
dhr. prof. dr. H.J. Guchelaar, lid a.i. en decaan a.i. (vanaf 14-11)
dhr. prof. dr. P.C.W. Hogendoorn, vice-voorzitter en decaan (tot 11-11)
mw. drs. G.J.M. van den Maagdenberg, lid
dhr. prof. dr. M.J. Schalijs, lid (tot 14-11), vice-voorzitter (vanaf 14-11)
mw. mr. A.E. Hoeksema, ambtelijk secretaris (tot 14-11)
mw. A.C.M.H. van der Lande MSc, plv. secretaris (vanaf 14-11)

DIRECTEUREN

mw. A. Bax, communicatie a.i. (vanaf 10-01)
dhr. drs. R.L. van den Bos, onderwijs en opleidingen
dhr. drs. L.F. Been RC, facilitair bedrijf
dhr. drs. D.J.M. Engbersen, luris
mw. drs. L.E.W. van Groningen, bouwzaken
mw. mr. A.E. Hoeksema, bestuurlijke en juridische zaken
mw. drs. A.C. Kroezen, HRM (vanaf 01-03)
mw. drs. J.H.L. van Meulebrouck, HRM (tot 01-03)
dhr. drs. J.C.M. van Rooden, informatie technologie & digitale innovatie
mw. dr. I. Steneker, kwaliteit en patiëntveiligheid
mw. ir. J. Ton, research beleid
mw. C.F. van de Voorde RA, financiën

BESTUUR DIVISIE 1

mw. prof. dr. E.Y. Sarton, voorzitter
mw. mr. drs. J.A. Boerman MBA, manager bedrijfsvoering
dhr. prof. dr. J.A. van der Hage, lid en portefeuillehouder onderwijs
dhr. B.C. Nijman, manager zorg
dhr. J.C. van Rossum, manager zorg a.i. (tot 01-06)

BESTUUR DIVISIE 2

dhr. prof. dr. T.J.W. Huizinga, voorzitter
dhr. drs. W.J. Dannenberg, manager zorg
mw. dr. A.M.J. Langers, lid en portefeuillehouder onderwijs
dhr. H.B.M. Onstein, manager bedrijfsvoering

BESTUUR DIVISIE 3

dhr. prof. dr. J.M.M. van Lith, voorzitter (tot 01-12)
mw. K.G. Freriks-Bauritius, manager bedrijfsvoering (vanaf 01-08)
mw. E.N.M.B. ten Horn MSc, manager zorg a.i. (vanaf 01-09)
mw. drs. A.C. Kroezen, manager bedrijfsvoering (tot 01-03)
dhr. prof. dr. M.H. Vermeer, lid en portefeuillehouder onderwijs

BESTUUR DIVISIE 4

dhr. prof. dr. ir. S.M. van der Maarel, voorzitter a.i. (vanaf 14-11)
dhr. prof. dr. H.J. Guchelaar, voorzitter (tot 14-11)
mw. drs. M.D. Behrendt, manager bedrijfsvoering
dhr. prof. dr. ir. S.M. van der Maarel, lid en portefeuillehouder onderwijs

AFDELINGSHOOFDEN

dhr. prof. dr. P.P.G. van Benthem, keel-, neus- en oorheelkunde
dhr. prof. dr. P.P.G. van Benthem, oogheelkunde a.i. (vanaf 01-07)
dhr. prof. dr. M.A. van Buchem, radiologie
mw. prof. dr. C.M. Cobbaert, klinische chemie en laboratoriumgeneeskunde
mw. drs. M.M. Cohen, SEH
dhr. drs. D.C.C. Cornelisse, manager OK-centrum
dhr. prof. dr. N. Geijsen, anatomie en embryologie
dhr. prof. dr. A.J. Gelderblom, medische oncologie,
dhr. prof. dr. H.J. Guchelaar, klinische farmacie en toxicologie (tot 14-11)
dhr. prof. dr. J.F. Hamming, heelkunde
dhr. prof. dr. A.M. van Hemert, psychiatrie

* status per 31-12-2023

mw. prof. dr. J.E. van Hooft MBA, maag-, darm- en leverziekten
dhr. prof. dr. T.J.W. Huizinga, reumatologie
dhr. prof. dr. E. de Jonge, intensive care
dhr. prof. dr. J.W. Jukema, hartziekten
mw. prof. dr. J.G. Keyser-Borst, immunologie
dhr. prof. dr. R.J.M. Klautz, thoraxchirurgie
dhr. prof. dr. J.M.M. van Lith, obstetrie en gynaecologie (tot 01-12)
dhr. prof. dr. J.M.M. van Lith, oogheelkunde a.i. (tot 01-07)
dhr. prof. dr. ir. S.M. van der Maarel, humane genetica (tot 14-11)
dhr. prof. dr. J.J.C. Neefjes, cel en chemische immunologie
dhr. prof. dr. R.G.H.H. Nelissen, orthopedie
dhr. prof. dr. M.E. Numans, public health en eerstelijns geneeskunde
dhr. prof. dr. R.C.M. Pelger, urologie
dhr. prof. dr. W.C. Peul, neurochirurgie
dhr. prof. dr. A.J. Rabelink, interne geneeskunde
dhr. prof. dr. C.R.N. Rasch, radiotherapie
dhr. prof. dr. E.H.H.M. Rings, WA kinderziekenhuis (tot 06-11)
dhr. dr. A.A.W. Roest, WA kinderziekenhuis a.i. (vanaf 06-11)
dhr. prof. dr. F.R. Rosendaal, klinische epidemiologie
dhr. dr. G.W.E. Santen, klinische genetica
mw. prof. dr. E.Y. Sarton, anesthesiologie
mw. dr. K.J.M. Schimmel, klinische farmacie en toxicologie a.i. (vanaf 14-11)
dhr. prof. dr. E.F. Smit, longziekten
dhr. prof. dr. V.T.H.B.M. Smit, pathologie
dhr. prof. dr. E.W. Steyerberg, biomedical data sciences
dhr. prof. dr. M. Tijsterman, humane genetica a.i. (vanaf 14-11)
dhr. prof. dr. J.H. Veelken, hematologie
dhr. prof. dr. M.H. Vermeer, huidziekten
dhr. prof. dr. R.R.J.M. Vermeiren, kinder- en jeugdpsychiatrie
dhr. prof. dr. J.J.G.M. Verschuuren, neurologie
dhr. prof. dr. L.G. Visser, infectieziekten
mw. dr. A.C.T.M. Vossen, medische microbiologie a.i.
mw. prof. dr. M. Yazdanbakhsh, parasitologie

(DIENST)HOOFDEN

mw. C.J.J. Coenen-de Roo MSc, proefdiercentrum
mw. dr. ir. A.C. van der Eijk, centrale sterilisatiedienst
dhr. drs. J.H.S. Evers, dienst geestelijke verzorging
mw. H.J. Hollander, dienst diëtetiek, maatschappelijk werk en patiëntenservice
mw. dr. P. Meij, center for cell and gene therapy
dhr. dr. T. Tak, flowcytometrie core faciliteit
dhr. dr. H.M. Vermeulen, fysiotherapie

dhr. prof. dr. M. Wuhler, center for proteomics & metabolomics

ONDERNEMINGSRAAD

mw. drs. H.C. Pasterkamp, voorzitter
dhr. drs. R.R. Schaad MSc, vice-voorzitter
dhr. dr. M.R. Bladergroen, secretaris
mw. ing. R van Aarsen
dhr. E.J. Betting (tot 01-11)
dhr. drs. P.M. Bloemendaal
dhr. M. Boonekamp
dhr. dr. W.E. Corver
mw. S.J. van Duijvenvoorde, managementassistent a.i.
mw. A. Joulali
mw. G. Labadie
dhr. drs. F. Muradin
dhr. M.L.M. Schuivens
dhr. M.A.J. Strolenberg
dhr. ing. R.J.M. Zeijl
mw. J.P. Groeneveld, ambtelijk secretaris (tot 01-09)
dhr. P. Clark, ambtelijk secretaris (15-08 tot 01-11)
mw. M.I. Kluit, ambtelijk secretaris a.i. (vanaf 15-11)

STUDENT ASSESSOR 2023-2024

dhr. M. Demorest (vanaf 01-09)
mw. M. Voogd (tot 01-09)

STUDENTENRAAD 2023-2024

mw. R.M. Vullings, voorzitter
mw. P.D. Versteegh, vice-voorzitter
mw. S. Zhang, secretaris
dhr. M. Andringa, lid
dhr. B. van den Aardweg, lid
mw. K. Barua, lid
mw. E. Appelman, lid

CLIENTENRAAD

mw. drs. M.R.S.M. Gerrits, voorzitter
dhr. drs. B.A.J. van der Ploeg, vice-voorzitter
mw. ing. E. Blaauw
mw. Y. van Iperen (tot 01-08)
mw. F.M.E. Kaal MSc
mw. S.Y. Sanchez
mw. Y.S. Slootweg
mw. M. van Starckenburg MSc
dhr. drs. F. Voncken
mw. C.E.P.M. den Houting-Stevens (vanaf 15-09)
mw. J.P. Groeneveld, ambtelijk secretaris a.i. (tot 01-09)
mw. S.J. van Duijvenvoorde-van der Plas, management assistent a.i.

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM ¹

JAARREKENING 2023

II GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

---

¹ Zijnde de rechtspersoon Academisch Ziekenhuis Leiden, h.o.d.n. LUMC

II.1 LUMC-GROEP

Geconsolideerde balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)

(x 1.000)

	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
ACTIVA			
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
1. Goodwill		616	719
		<u>616</u>	<u>719</u>
II Materiële vaste activa	2		
1. Bedrijfsgebouwen en terreinen		324.450	336.292
2. Machines en installaties		24.156	24.128
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen		112.981	114.249
4. Vaste bedrijfsactiva in uitvoering, onderhanden projecten		31.838	22.000
		<u>493.425</u>	<u>496.669</u>
III Financiële vaste activa	3		
1. Vordering start- en sloopkosten		3.353	3.637
2. Overige deelnemingen		4.143	3.531
3. Overige vorderingen		2.739	7.140
		<u>10.235</u>	<u>14.308</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	4		
1. Gereed product en handelsgoederen		10.199	12.019
		<u>10.199</u>	<u>12.019</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5		
		10.092	10.214
		<u>10.092</u>	<u>10.214</u>
III Vorderingen	6		
1. Op handelsdebiteuren		47.471	54.920
2. Vordering op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		0	1.500
3. Overige vorderingen		132.667	98.550
4. Overlopende activa		43.922	48.084
		<u>224.060</u>	<u>203.054</u>
IV Liquide middelen	7		
		185.399	156.707
		<u>185.399</u>	<u>156.707</u>
C Totaal activa		<u>934.026</u>	<u>893.690</u>

**Geconsolideerde balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)**

(x 1.000)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
PASSIVA			
D Groepsvermogen			
I Overige reserves	8	361.181	342.674
II Aandeel derden in groepsvermogen		131	204
		<u>361.312</u>	<u>342.878</u>
E Voorzieningen			
1. Overige voorzieningen	9	55.421	45.746
		<u>55.421</u>	<u>45.746</u>
F Langlopende schulden			
1. Schulden aan banken	10	138.963	135.403
2. Overige schulden		19.881	21.786
		<u>158.844</u>	<u>157.189</u>
G Kortlopende schulden			
1. Schulden aan banken	11	10.290	9.731
2. Schulden aan leveranciers en handelskredieten		37.559	37.422
3. Belastingen en premies sociale verzekeringen		18.806	17.284
4. Schulden terzake van pensioenen		8.419	8.331
5. Overige schulden		122.531	104.332
6. Overige passiva		160.844	170.777
		<u>358.449</u>	<u>347.877</u>
H Totaal passiva		<u>934.026</u>	<u>893.690</u>

II.2 LUMC-GROEP

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(x 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	Ref.	2023	2022 *
		€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	12		
Zorgverzekeringswet		581.154	527.704
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies		12.627	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		59.328	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg		88.413	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten		11.184	9.460
Opbrengsten Jeugdwet		17.929	16.562
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	13	183.080	171.457
Netto omzet		953.715	872.850
Overige bedrijfsopbrengsten	14	175.644	152.511
Som der bedrijfsopbrengsten		1.129.359	1.025.361
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15	27.996	21.032
Lonen en salarissen	16	532.585	497.939
Sociale lasten	16	52.364	49.853
Pensioenlasten	16	71.911	76.005
Afschrijvingen vaste activa	17	60.751	57.792
Overige bedrijfskosten	18	355.348	321.875
Som der bedrijfslasten		1.100.955	1.024.496
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	19	463	365
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	1.015	140
Rentelasten en soortgelijke kosten	19	-3.510	-3.889
Resultaat voor belastingen		26.372	-2.519
Belastingen	20	-2.489	1.835
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	21	-5.379	-607
Resultaat boekjaar		18.504	-1.291
Aandeel derden in groepsresultaat		3	-38
Resultaat LUMC-groep		18.507	-1.329
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2023	2022
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserve aanvaardbare kosten		13.044	5.329
Algemene reserve		5.463	-6.658
		18.507	-1.329
Overzicht van het totaalresultaat		2023	2022
		€	€
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon		18.507	-1.329
Totaalresultaat van de rechtspersoon		18.507	-1.329

* de vergelijkende cijfers zijn aangepast, zie toelichting op pagina 14

II.3 LUMC-GROEP

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023

(x 1.000)

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			28.404		865
Aanpassingen voor :					
- afschrijvingen	17	60.752		57.791	
- mutaties eigen vermogen	8	-70		0	
- mutaties voorzieningen	9	9.675		7.955	
			70.357		65.746
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	1.820		1.624	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC Zorgproducten	5	122		-4.115	
- overige vorderingen	6	-21.006		5.545	
- overige kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinst. en aflossingen)	11	7.827		36.776	
			-11.237		39.830
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			87.524		106.441
Ontvangen interest	20	1.478		505	
Betaalde interest	20	-3.510		-3.889	
			-2.032		-3.384
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			85.492		103.057
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringsmateriële vaste activa	1,2	-58.926		-54.226	
Uitgegeven leningen u/g	3	-1.500		-1.737	
Aflossing leningen u/g	3	136		322	
Investerings in financiële vaste activa	3	-529		-5.000	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-60.819		-60.641
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	13.750		18.750	
Aflossing langlopende schulden	10	-9.731		-9.448	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			4.019		9.302
Mutatie geldmiddelen			<u>28.692</u>		<u>51.718</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari			156.707		104.989
Stand geldmiddelen per 31 december			185.399		156.707
Mutatie geldmiddelen			<u>28.692</u>		<u>51.718</u>

II.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene identificatiegegevens

Naam verslagleggende rechtspersoon:	Academisch Ziekenhuis Leiden (h.o.d.n. LUMC)
Rechtsvorm:	Publiekrechtelijke rechtspersoon
Adres:	Albinusdreef 2
Postcode / Plaats:	2333 ZA Leiden
Telefoonnummer:	071-5269111
Nza-nummer:	Categorie 20, nummer 1400
Nummer Kamer van Koophandel:	27366422
E-mailadres:	informatie@lumc.nl
Internetpagina:	www.lumc.nl

Juridische status en samenwerkingsverbanden

Het Academisch Ziekenhuis Leiden (AZL) is een zelfstandig publiekrechtelijke rechtspersoon gevestigd te Leiden, handelend onder de naam Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). De rechtspositie van de werknemers in dienst van het LUMC is geregeld in de CAO Universitair Medische Centra. Onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden vinden plaats tussen de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en de centrales van overheidspersoneel in het Landelijk Overleg Academische Ziekenhuizen (LOAZ).

Het LUMC heeft een meerderheidsdeelneming in de volgende rechtspersonen:

- LUMC Participaties B.V. te Leiden (100%)
- Poli Apotheek LUMC B.V. te Leiden (100%)
- Leiden Regenerative Medicine Platform Holding B.V. te Leiden (100%)
- Netherlands center for the Clinical advancement of Stem cell & Gene Therapies B.V. te Leiden (100%)
- Cardiologie Centrum Voorschoten B.V. te Voorschoten (60%)
- LUMC Services B.V. te Leiden (51%)

Het LUMC heeft minderheidsdeelnemingen in de volgende rechtspersonen:

- Holland Particle Therapy Centre B.V. te Delft (33%)
- GenomeScan B.V. te Leiden (25%)
- Sleutelnet B.V. te Leiden (25%)
- Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. te Zoetermeer (1%)
- Participatiemaatschappij Innovation Quarter B.V. te Delft (0,8%)

Het LUMC Leiden heeft een zeggenschapsbelang in de volgende instellingen:

- Stichting Houdster van Aandelen Medipark B.V. te Leiden
- Medipark B.V. te Leiden
- Stichting Trombosedienst Leiden en Omstreken te Leiden
- Stichting Nationaal Farmaceutisch Kennis-, Ontwikkel en Opleidingscentrum

Het LUMC heeft een zeggenschapsbelang in de volgende steunstichtingen:

- Bontius Stichting te Leiden
- LUMC Vrienden Stichting te Leiden

Naast de relatie met bovengenoemde instellingen heeft het LUMC met diverse instellingen een vorm van samenwerking, zonder dat sprake is van formele beleidsbepalende zeggenschap.

Algemeen

Consolidatieplicht

In de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) is de plicht tot consolidatie voorgeschreven wanneer rechtspersonen

een groep vormen. Een groep is hierbij gedefinieerd als een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden. De verbondenheid kan tot uitdrukking komen door een kapitaaldeelname of een zeggenschapsbelang.

Tot de LUMC-groep behoren die (onderdelen van) instellingen waar het bestuur van het LUMC een doorslaggevend zeggenschap heeft in het financieel en zakelijk beleid danwel een kapitaalbelang. Steunstichtingen waarvan het belang van 'te verwaarlozen betekenis' is zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. Dit is het geval voor zowel de Bontius Stichting als de LUMC Vrienden Stichting.

In de volgende rechtspersonen heeft het LUMC een doorslaggevend zeggenschap danwel een kapitaalbelang.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:					(x € 1.000)	
Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Doorslaggevend zeggenschap	Eigen vermogen	Resultaat bij 100% belang	
				31-12-2023	2023	
Zeggenschapsbelangen:						
Stichting Houdster van Aandelen Medipark B.V. <i>Leiden</i>	Waarborgen voorbestaan van Medipark B.V.	0	Ja	10.570	778	
Medipark B.V. <i>Leiden</i>	Ontwikkelen en exploiteren van registergoederen	0	Ja	10.570	778	
Stichting Trombosedienst Leiden en Omstreken <i>Leiden</i>	Verzorgen van antistollingsbehandelingen	0	Ja	-663	-158	
Stichting Nationaal Farmaceutisch Kennis-, Ontwikkel- en Opleidingscentrum <i>Leiden</i>	Kennis op het gebied van medicijnontwikkeling, -onderzoek en opleiding	0	Ja	0	0	
Kapitaalbelangen (groepsmaatschappijen):						
			Kapitaalbelang (in %)			
LUMC Participaties B.V. <i>Leiden</i>	Uitvoering van LUMC activiteiten in aparte ondernemingen	18	100	108	0	
Poli Apotheek LUMC B.V. <i>Leiden</i>	Exploiteren van een apotheek	18	100	3.934	887	
Cardiologie Centrum Voorschoten B.V. <i>Voorschoten</i>	Exploiteren van een cardiologisch centrum	11	60	328	-7	
LUMC Services B.V. <i>Leiden</i>	Kwaliteits- en prijsniveau schoonmaakdienstverlening monitoren	0	51	0	0	
Leiden Regenerative Medicine Platform Holding B.V. <i>Leiden</i>	Incubator voor onderzoeks- projecten in de regeneratieve geneeskunde	3.550	100	637	-470	
Netherlands center for the Clinical advancement of Stem cell & Gene Therapies B.V. <i>Leiden</i>	Het exploiteren van een hoogwaardige GMP laboratorium-faciliteit	5.500	100	-13.806	-10.966	

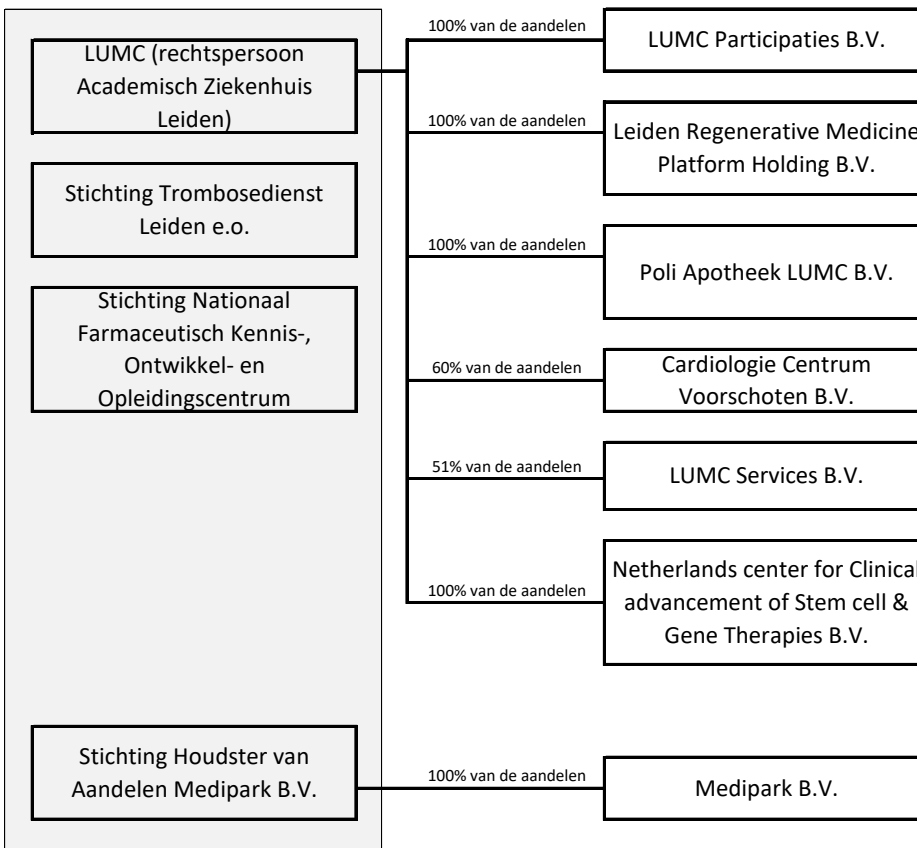
Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen (vervolg):

(x € 1.000)

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbe- lang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat bij 100% belang
Overige kapitaalbelangen:				31-12-2023	2023
GenomeScan B.V. <i>Leiden</i>	Levering van genetische analyses van de hoogst mogelijke kwaliteit	482	25	3.319	543
Sleutelnet B.V. <i>Leiden</i>	Ontwikkelen en beheren van programmatuur voor elektronische communicatie t.b.v. zorgpartijen in de regio Zuid-Holland	67	25	379	40
Holland Particle Therapy Centre B.V. <i>Delft</i>	Opzetten van een behandelcentrum alsook het onderzoeken, ontwikkelen en uitvoeren van protonetherapie	12.803	33	527	-1.889
Participatiemaatschappij InnovationQuarter B.V. <i>Delft</i>	Investeringsfonds ROM Innovation-Quarter B.V.	500	1	P.M.	P.M.
Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. <i>Zoetermeer</i>	Verzekeraar van medische aansprakelijkheid	1.133	1	P.M.	P.M.
Ntrans Series A Investors B.V. <i>Amsterdam</i>	Houdster- en financierings-activiteiten	253	7	P.M.	P.M.
Hybridize Pharma B.V. <i>Leiden</i>	Houdster- en onderzoeks-activiteiten	468	6	P.M.	P.M.

De deelnemingen zijn verantwoord onder de financiële vaste activa.

In schemavorm kan de LUMC-consolidatiegroep als volgt worden weergegeven:

In bovenstaande figuur zijn de rechtspersonen opgenomen die deel uitmaken van de LUMC-consolidatiegroep. Binnen de groep is het LUMC aangemerkt als de rechtspersoon waar de consolidatie van de groep plaatsvindt. De enkelvoudige jaarrekening van de LUMC-groep bestaat dan ook uit de gegevens van het LUMC, waarin begrepen de activiteiten van de Medische Faculteit van de Universiteit Leiden. De financiële gegevens van de overige instellingen (niet rechtspersoon AZL) zijn alleen opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Bij Cardiologie Centrum Voorschoten B.V. en LUMC Services B.V. is een correctie (aandeel derden) toegepast voor de minderheidsaandeelhouder.

De voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit het leveren van medisch specialistische zorg, het doen van onderzoek en het geven van onderwijs.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31-12-2023.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. Valuta omrekenverschillen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van het LUMC zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van het LUMC. Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening 2023 is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Het eigen vermogen van het LUMC bedraagt per 31 december 2023 € 361 miljoen positief.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening zijn ongewijzigd ten opzicht van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Presentatiewijziging

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 zijn nieuwe modellen voor de balans en winst- en verliesrekening gehanteerd op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Na evaluatie van de doorgevoerde aanpassingen is gebleken dat enkele categorieën binnen de bedrijfsopbrengsten afwijkend zijn gerapporteerd in vergelijking met andere UMC's. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 is de rapportage hiervoor gecorrigeerd en zijn ook de vergelijkende cijfers aangepast. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen en het resultaat over 2022. De mutaties voor de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening zijn identiek.

In grote lijnen zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- De KIPZ subsidies (€ 4.623) zijn vanuit de Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten opgenomen onder de Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies.
- De subsidies voor Medische vervolgoopleidingen (€ 50.756) zijn vanuit de Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten opgenomen onder de Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties.
- De subsidies voor Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO), voor Coördinatie traumazorg en Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) en voor Post Morten Orgaanuitname (PMO) (€ 4.784) zijn vanuit de Beschikbaarheidsbijdrage Academische zorg opgenomen onder de Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties.

Doorgevoerde aanpassingen op de enkelvoudige jaarrekening 2022

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	Jaarrekening		(x 1.000)
	2022	Mutatie	Nieuw (vergelijkend) 2022
	€		€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	512.157		512.157
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	0	4.623	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	0	55.540	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	92.288	-4.784	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	9.460		9.460
Jeugdwet	16.562		16.562
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	226.589	-55.379	171.210

Naast bovenstaande wijzigingen zijn in de geconsolideerde winst- en verliesrekening 2022 de cijfers van de Poli Apotheek LUMC B.V. geherrubriceerd in het kader van landelijk gemaakte afspraken. De gesaldeerde baten onder de Overige bedrijfsopbrengsten zijn met € 3,4 miljoen verlaagd en uitgesplitst over de Zorgverzekeringswet (€ 14,5 miljoen) en de Patiënt- en onderzoeksgebonden kosten (€ 11,1 miljoen).

Transacties met verbonden partijen

Van transacties tussen verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen LUMC, zijn deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling. De schattingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op de bepaling van de zorgomzet, de voorzieningen en impairment. Wij verwijzen naar de waarderingsgrondslagen van de betreffende posten.

Financieel risicobeheer

In de normale bedrijfsuitoefening wordt het LUMC blootgesteld aan financiële risico's.

Renterisico

Het renterisico doet zich vooral voor op de langlopende leningen. De leningen bestaan uit vastrentende leningen en uit variabel rentende leningen, waarvan de variabele rente met een renteswap is omgeruild naar een vaste rente. Het renterisico op de bestaande leningen is daarmee zeer beperkt. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de specificatie van de onderhandse en hypothecaire leningen onder de aanvullende gegevens.

Liquiditeitsrisico

Het LUMC heeft voldoende ruimte binnen de rekening-courant faciliteit met de banken om tijdelijke tekorten op te kunnen vangen. Voor de lange termijn financiering is een risico op herfinanciering van de bestaande leningen aanwezig. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de specificatie van de onderhandse en hypothecaire leningen onder de aanvullende gegevens.

Kredietrisico

Het kredietrisico doet zich voor als een tegenpartij zijn betalingsverplichting niet nakomt, waardoor vorderingen oninbaar worden. Dit risico concentreert zich met name rondom grote zorgverzekeraars. Met deze verzekeraars zijn voldoende betalingsregelingen getroffen, waardoor het kredietrisico beperkt blijft.

De in de jaarrekening gehanteerde waarderingsgrondslagen voor activa en passiva:

Algemene grondslagen voor activa en passiva

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het LUMC zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen

indien een transactie ertoe leidt dat alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een of nagenoeg alle derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen met vaste percentages en bijzondere waardeverminderingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen met vaste percentages en bijzondere waardeverminderingen. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn afgeleid van de verwachte gebruiksduur van de betreffende activa en de afschrijving vangt aan als het actief klaar is voor het beoogde gebruik. De afschrijvingspercentages zijn per categorie vermeld in het verloopoverzicht.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

Uitgaven ter zake van groot onderhoud worden geactiveerd en afgeschreven als gevolg van toepassing van de componentenbenadering. Inventaris en apparatuur, die worden gefinancierd vanuit projecten, worden ten laste van het resultaat verantwoord.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Wanneer het LUMC echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de instelling ten behoeve van de deelneming. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de instelling een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde winst- en verliesrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Leningen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vaste activa- bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

LUMC heeft ultimo 2023 een trigger analyse uitgevoerd en daarbij geen trigger voor een bijzondere

waardevermindering geïdentificeerd en derhalve geen verdere berekeningen uitgevoerd.

Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de First in First out methode of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden. Afdelingsvoorraden (behalve implantaten en OK voorraden) worden gezien het beperkte financiële belang niet opgevoerd als voorraden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten wordt bepaald door de openstaande trajecten door de landelijke onderhanden werk grouper te laten afleiden tot voorlopige DBC-zorgproducten en deze vervolgens te waarderen tegen verkoopwaarde per zorgverzekeraar. De productie van de onderhanden trajecten is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de trajecten die ultimo boekjaar openstonden. Op de onderhanden trajecten worden de voorschotten die ontvangen zijn in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen dienen bij eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief eventuele transactiekosten. In een zakelijke transactie zal de reële waarde van een vordering op transactiedatum gelijk zijn aan de kostprijs. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van ervaringscijfers in relatie tot lopende incassodossiers en specifieke vorderingen.

Onderhanden werk uit hoofde onderzoeksprojecten

Het onderhanden werk uit hoofde van projecten in opdracht van derden wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde directe materiaal- en arbeidskosten, direct toerekenbaar uitbesteed werk en overige externe kosten. Indirecte kosten worden aan projecten doorbelast op basis van de LUMC afdrachtregeling en daarmee betrokken in de waardering van onderzoeksprojecten. Op de post onderhanden projecten zijn de gedeclareerde termijnen en vooruit ontvangen betalingen in mindering gebracht. Projecten met een positief onderhanden werk saldo worden verantwoord als actiefpost onder de kortlopende activa en projecten met een negatief onderhanden werk saldo worden verantwoord als passiefpost onder de kortlopende schulden. De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden projecten geschiedt op basis van Percentage of Completion zero profit en niet op basis van Percentage of Completion. Doel van LUMC is niet om winst te realiseren op onderzoeksprojecten en er is sprake van een stabiele stroom van (afroning van) onderzoeksprojecten. Er wordt daarom tussentijds geen resultaat verantwoord op de onderzoeksprojecten. De projectopbrengsten worden slechts verwerkt in de winst-en-verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten. De projectkosten worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin ze zijn gemaakt. De resultaten op projecten of deelprojecten worden verantwoord in het jaar van oplevering. Voorzieningen voor verwachte verliezen worden genomen in de periode waarin vast komt te staan dat sprake is van verliesgevendende projecten en worden in mindering gebracht op de post onderhanden projecten.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Het eigen vermogen is gesplitst in gestort en opgevraagd kapitaal en overige reserves. Binnen de overige reserves is een splitsing aangebracht tussen niet-collectief gefinancierd vermogen (algemene reserves) en collectief gefinancierd vermogen (algemene reserve aanvaardbare kosten).

Onder overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

De segmentering van het vermogen en de winst- en verliesrekening is gebaseerd op het onderscheid tussen collectief gefinancierde activiteiten, de zogenaamde 1e geldstroomactiviteiten, gefinancierd vanuit Beschikbaarheidsbijdragen, DBC-zorgproducten en Rijkssubsidies en niet-collectief gefinancierde activiteiten, de zogenaamde overige geldstromen, gefinancierd vanuit NWO, KNAW en EU subsidies, collectiebusfondsen en andere private geldstromen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De personele voorzieningen worden geïndexeerd voor een geschatte toekomstige salarisstijging van 4,2% en gediscoteerd tegen 3,4%. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde indien de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is. De rentemutatie van voorzieningen tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening.

De voorziening arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is bepaald door de waarde te berekenen van de som van de individuele rechten van de betrokken medewerkers met betrekking tot de WIA en de WGA alsmede een inschatting van de kosten van de eerste twee ziektejaren van medewerkers die na hun ziekte niet meer terugkeren in het arbeidsproces. Het deel van de voorziening voor de salarisgarantie bij arbeidsongeschiktheidspercentage <35% en de WGA/WIA uitkeringen is gebaseerd op overzichten van de afdeling Pensioenen & Uitkeringen. Bij de salarisgarantie wordt geen rekening gehouden met uitstroom, bij de WIA lasten wordt rekening gehouden met een uitstroom van 25%. Het deel van de voorziening voor loonkosten bij ziekte (< 2 jaar) wordt gebaseerd op het werkelijk aantal FTE dat tussen 1 en 2 jaar ziek is tegen een waarde van 70% van een gemiddeld salaris. Het deel van de voorziening voor instroom WIA is gebaseerd op het gemiddelde van de WIA instroom 2019-2023 tegen het maximum premieloon, met een gemiddelde uitstroom van 25% en een uitkeringspercentage van 75% en is berekend voor een periode van 10 jaar.

De voorziening werkloosheidsuitkeringen en sociaal beleid is bepaald door sommatie van de individuele rechten van de betrokken medewerkers.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

De voorziening transitievergoedingen is gevormd voor de mogelijke verplichtingen in verband met uit te betalen transitievergoedingen. Als gevolg van de WNRA (Wet Normering Rechtspositie Ambtenaren) heeft met ingang van januari 2021 een LUMC medewerker recht op een transitievergoeding als op initiatief van de werkgever het dienstverband wordt beëindigd of niet voortgezet.

De voorziening generatieregeling is een voorziening in het kader van duurzame inzetbaarheid van oudere werknemers. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten 80% werken en 90% loon en 100%

pensioenopbouw behouden. In de voorziening is rekening gehouden met de medewerkers die reeds gebruik maken van de generatieregeling en er is een inschatting gemaakt van de verwachte deelnemers gedurende de looptijd van de regeling, rekening houdend met de afspraken in de CAO 2024-2025.

De voorziening zware beroepen is een voorziening voor medewerkers om vervroegd te kunnen stoppen met werken. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten een RVU-uitkering ontvangen. Het bedrag van deze uitkeringen is voorzien. In de voorziening is rekening gehouden met de reeds bekende deelnemers plus een inschatting van de verwachte deelnemers gedurende de looptijd van de regeling.

De voorziening voor medische claims is gevormd voor te verwachten uitkeringen in verband met schade als gevolg van medisch handelen door het LUMC. De voorziening is bepaald op basis van schade-overzicht van de verzekeraar.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden, overige te betalen posten en derivaten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten ('embedded derivative'). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd (vorderingen als hierboven beschreven).

Saldering financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Reële waarde financiële instrumenten

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen. De reële waarde van derivaten waarbij collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de (Eonia) swapcurve, omdat door de uitwisseling het krediet- en liquiditeitsrisico worden verzacht. De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen. Voor de reële waarde van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost onder

de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' en de toelichting op de balans.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de winst- en verliesrekening verwerkt. Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de winst- en verliesrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst- en verliesrekening.

De instelling documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedges.

Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd.

Het LUMC past kostprijs hedge accounting toe op de verwerking van de renteswaps ter afdekking van het renterisico op de variabel rentende leningen.

Investeringsubsidies

De investeringsubsidies bestaan vooral uit de egalisatierekening à fonds perdu gefinancierde activa. Dit betreft door het Rijk à fonds perdu ter beschikking gestelde middelen ten behoeve van financiering van tot 1 januari 1988 aangeschafte materiële vaste activa, is per 1 januari 2008 aangemerkt als investeringsubsidie en als afzonderlijke post opgenomen onder de langlopende schulden. De investeringsubsidie valt onder de post afschrijvingen vrij ten gunste van het resultaat conform de afschrijvingen van het desbetreffende activa.

Leasing

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de instelling optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd.

Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van resultaatbepaling:

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in

aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde materiële fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten (en het leveren van goederen) worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Zorgprestaties

De opbrengsten Zorgverzekeringswet (ZvW) bestaan uit omzet uit DBC-zorgproducten en add-on's voor medische specialistische zorg, inclusief de volwassenen-GGZ. De opbrengsten zijn gebaseerd op gedeclareerde omzet, nog te factureren omzet en de mutatie onderhanden werk.

Subsidies

De subsidies betreffen de vastgestelde Rijkssubsidies van het Ministerie van OC en W (Rijksbijdrage werkplaatsfunctie en medische faculteit), het Ministerie van VWS (beschikbaarheidsbijdragen voor opleidingen) en subsidies van gemeenten inzake Jeugdhulp. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn gebaseerd op aan derden gefactureerde of doorberekende bedragen voor geleverde goederen en diensten, onder aftrek van eventuele omzetbelasting en kortingen. Onder de overige dienstverlening staan mede opgenomen baten inzake onderwijs- en onderzoeksprojecten inclusief de mutatie op het onderhanden werk. Zie verder de grondslagen onder het Onderhanden werk uit hoofde van onderzoeksprojecten.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de ten behoeve van de bedrijfsopbrengsten gemaakte kosten, voor zover deze kosten door derden in rekening zijn gebracht en niet zijn aan te merken als kosten van grond- en hulpstoffen, te weten kosten voor personeel niet in loondienst. De kosten die qua aard zowel onder andere externe kosten als overige bedrijfskosten zouden kunnen vallen zijn gepresenteerd onder de overige bedrijfskosten in lijn met 2022.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling. Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die

vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Het LUMC heeft voor zijn werknemers een toegezegde pensioenregeling bij het pensioenfonds ABP. De verschuldigde werkgeverspremies, welke voortvloeien uit deze regeling, zijn tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding.

Pensioenen

De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van het personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. LUMC betaalt hiervoor premies waarvan ongeveer 70% door de werkgever wordt betaald en 30% door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijks berekende dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2023 bedroeg de dekkingsgraad 110,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125,8%.

Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar (gerekend vanaf eind 2020) hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Het LUMC heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het LUMC heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Aandeel in winst of verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Hieronder is opgenomen het aandeel in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Kasstroomoverzicht

Bij de opstelling van het kasstroomoverzicht is de indirecte methode gehanteerd. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

II.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Immateriële vaste activa

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	616	719
Totaal	<u>616</u>	<u>719</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	719	821
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	-103	-102
Boekwaarde per 31 december	<u>616</u>	<u>719</u>

De immateriële vaste activa hebben betrekking op door LUMC betaalde goodwill bij de aanschaf van de aandelen Poli Apotheek LUMC B.V.

Het verloopoverzicht immateriële vaste activa staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in II.8.

2. Materiële vaste activa

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	324.450	336.292
Machines en installaties	24.156	24.128
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	112.981	114.249
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, onderhanden projecten	31.838	22.000
Totaal	<u>493.425</u>	<u>496.669</u>

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	496.669	502.057
Bij: investeringen	60.855	54.226
Af: afschrijvingen	-62.170	-59.211
Af: desinvesteringen	-1.929	-403
Boekwaarde per 31 december	<u>493.425</u>	<u>496.669</u>

Een gebouw (Onderzoekgebouw) dient als zekerheid voor een langlopende schuld. Zie de melding onder de specificatie van de langlopende schulden in II.8.

Onder de andere bedrijfsmiddelen zijn tevens lopende investeringsprojecten in inventaris en apparatuur opgenomen.

Het verloopoverzicht materiële vaste activa staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in II.8.

3. Financiële vaste activa

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vordering start- en sloopkosten	3.353	3.637
Deelnemingen	4.143	3.531
Overige vorderingen	2.491	4.631
Latente belastingvorderingen	248	2.509
Totaal	<u>10.235</u>	<u>14.308</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	14.308	9.272
Af: afschrijvingsvergoedingen	-284	-284
Bij: kapitaalstortingen	997	5.264
Af: desinvesteringen	0	-254
Af: resultaat deelnemingen	-385	-4.186
Bij: wijziging consolidatiekring	0	538
Bij: verstrekte leningen	1.500	1737
Af: omzetting leningen	-504	-2500
Af: aflossing leningen	-136	-322
Mutatie voorziening leningen	-3.000	2765
Mutatie latente belastingvordering	-2.261	2278
Boekwaarde per 31 december	<u>10.235</u>	<u>14.308</u>

Vordering start- en sloopkosten:

Als uitwerking van de overgangsregeling kapitaallasten in verband met de introductie van prestatiebekostiging in 2011, is op grond van beleidsregel Nza/CU-2002 met de Nederlandse Zorgautoriteiten een vergoeding overeengekomen voor de resterende boekwaarde van de immateriële vaste activa (start- en sloopkosten) ultimo 2010. Aangezien deze activa voor 75% via het WMG-budget worden gefinancierd is dit gedeelte van de boekwaarde in 2010 versneld afgeschreven. De waarde van de start- en sloopkosten ultimo 2023 betreft een vordering op het Ministerie van OC&W.

Deelnemingen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt:

	Saldo per 01-01-2023	Kapitaal stortingen	Desinves- teringen	Resultaat deelneming	Wijziging cons. kring	Saldo per 31-12-2023
	€	€	€	€	€	€
Sleutelnet B.V.	118	0	0	-24	0	94
Holland Particle Therapy Centre B.V.	805	0	0	-629	0	176
InnovationQuarter B.V.	500	426	0	0	0	926
OWM Centramed B.A.	1.397	0	0	0	0	1.397
Genomescan B.V.	561	0	0	268	0	829
NTrans Series A Investors B.V.	150	103	0	0	0	253
Hybridize Pharma B.V.	0	468	0	0	0	468
Totaal	<u>3.531</u>	<u>997</u>	<u>0</u>	<u>-385</u>	<u>0</u>	<u>4.143</u>

In 2023 heeft een aanvullende kapitaalstorting plaatsgevonden in InnovationQuarter B.V.. Dit betreft het volstorten van bestaande aandelen tegen nominale waarde.

In 2023 heeft een aanvullende kapitaalstorting plaatsgevonden in N Trans Series A Investors B.V. Dit betreft een deelneming van Leiden Regenerative Medicine Platform B.V.

De kapitaalstorting in Hybridize Pharma B.V. betreft een geconverteerde lening van Leiden Regenerative Medicine Platform B.V.

Overige vorderingen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt:

	Saldo per 01-01-2023	Verstreckte leningen	Omzetting leningen	Aflossing leningen	Voorziening leningen	Saldo per 31-12-2023
	€	€	€	€	€	€
St. Biopartner Academisch Bedrijven Centrum	2.363	0	0	-72	0	2.291
Huisartsenpraktijk Derks, Lisse	35	0	0	-35	0	0
OWM Centramed B.A.	29	0	0	-29	0	0
Stichting Bio Science Park Foundation	0	0	0	0	0	0
Holland Particle Therapy Centre B.V.	1.500	1.500	0	0	-3.000	0
Hybridize Pharma B.V.	504	0	-504	0	0	0
NIHM B.V.	200	0	0	0	0	200
Totaal	<u>4.631</u>	<u>1.500</u>	<u>-504</u>	<u>-136</u>	<u>-3.000</u>	<u>2.491</u>

In 2013 heeft het LUMC een 15-jarige annuïteitenlening van € 250.000 verstrekt voor een verbouwing van een ruimte voor diagnostiek in Lisse. Ultimo 2023 is de lening vervroegd afgelost.

Sinds 2016 heeft het LUMC een vordering op de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. als gevolg van het aandeel in het waarborgkapitaal van de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. In 2023 is – als gevolg van het resultaat 2022 – de vordering een schuld geworden. Deze schuld is verantwoord onder de kortlopende schulden (€ 10.000).

Op basis van de actuele financiële positie van stichting Bio Science Park Foundation is in 2021 besloten een voorziening te vormen voor de volledige vordering van € 550.000. Deze voorziening is in 2023 gehandhaafd.

In 2022 heeft het LUMC een achtergestelde lening aan Holland Particle Therapy Centre B.V. verstrekt van € 1.500.000. In 2023 is een nieuwe lening verstrekt van € 1.500.000. Op basis van de actuele financiële positie van Holland Particle Therapy Centre B.V. is ultimo 2023 besloten de totale vordering van € 3.000.000 te voorzien, evenals alle kortlopende vorderingen.

In 2023 is de lening van Hybridize Pharma B.V. omgezet in een deelneming van Leiden Regenerative Medicine Platform B.V.

In 2022 is een converteerbare lening verstrekt aan NIHM B.V. De lening is in 2023 nog niet omgezet in aandelenkapitaal.

De in 2022 opgenomen belastinglatentie voor NECSTGEN B.V. ad € 2.190.000 is in 2023 teruggedraaid. Ultimo 2023 heeft deze post alleen betrekking op Medipark B.V.

Het verloopoverzicht financiële vaste activa staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in II.8.

4. Voorraden

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Centraal magazijn	689	1.199
Apotheek	6.374	7.870
Centrale sterilisatiedienst	267	242
Implantaten en OK voorraden	2.746	2.622
Bloedprodukten	123	86
Totaal	<u>10.199</u>	<u>12.019</u>

De geactiveerde voorraden zijn de voorraden die zijn opgeslagen in een aantal centrale magazijnen alsmede enkele decentrale voorraden. De daling binnen het centraal magazijn is grotendeels toe te schrijven aan de afname van de voorraad beschermingsmiddelen die werd aangehouden in verband met Covid. De waarde van de voorraad apotheek fluctueert met name als gevolg van de opslag van dure geneesmiddelen, waarvan de omvang in 2023 is afgenomen.

5. Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	47.782	45.799
Af: ontvangen voorschotten onderhanden werk	-37.690	-35.585
Totaal	<u>10.092</u>	<u>10.214</u>

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten is bepaald door middel van de landelijke onderhanden werk grouper. De ontvangen voorschotten onderhanden werk worden hierop in mindering gebracht.

6. Vorderingen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Debiteuren	47.471	54.920
Vordering op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	1.500
Nog te factureren omzet uit hoofde van DBC's	121.985	88.119
Nog te factureren overige omzet en overige vorderingen	10.682	10.431
Vooruitbetaalde bedragen	6.851	7.484
Nog te ontvangen bedragen	37.071	40.600
Totaal	<u>224.060</u>	<u>203.054</u>

Onder debiteuren zijn opgenomen de vorderingen op zorgverzekeraars, patiënten en overige relaties. Op de vorderingen op debiteuren en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen is de voorziening dubieuze debiteuren van € 2,2 miljoen (2022: € 1,6 miljoen) in mindering gebracht. De toename van de voorziening is voornamelijk het gevolg van de opname van een voorziening op vorderingen Holland Particle Therapy Centre B.V. (€ 0,5 miljoen) in verband met de actuele ontwikkelingen van deze entiteit. De afname van het debiteurensaldo houdt verband met de toename van het saldo nog te factureren omzet uit hoofde van DBC's.

Van de debiteuren heeft een bedrag ad € 1,5 miljoen (2022: € 1,9 miljoen) een looptijd langer dan 1 jaar.

Onder de vordering op maatschappijen waarin wordt deelgenomen is een overbruggingsfinanciering voor Holland Particle Therapy Centre B.V. opgenomen. Deze vordering is in 2023 volledig voorzien in verband met de actuele ontwikkelingen van deze entiteit.

Onder de nog te factureren omzet uit hoofde van DBC's is opgenomen het nog te factureren bedrag wegens DBC-

zorgproducten en overige verrichtingen. Het betreft bedragen die na afloop van het boekjaar in rekening zijn gebracht maar wel betrekking hebben op het afgesloten boekjaar. De balanspositie is gestegen ten opzichte van vorig jaar als gevolg van stijging van de omzet en prijsstijgingen.

De nog te factureren omzet en overige vorderingen heeft betrekking op overige bedrijfsopbrengsten die na afloop van het boekjaar in rekening zijn gebracht maar wel betrekking hebben op het afgesloten boekjaar, vorderingen in relatie tot subsidies en rekening-courant verhoudingen.

De vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op facturen die ultimo boekjaar zijn afgewikkeld maar (deels) ten laste komende van volgende perioden.

Onder de nog te ontvangen bedragen is in 2023 een bedrag opgenomen voor nog te ontvangen transformatiegelden dure geneesmiddelen van € 8,1 miljoen (2022 € 7,6 miljoen). Tevens is hieronder opgenomen het debetsaldo van de onderhanden projecten € 25,7 miljoen (2022 € 30,1 miljoen).

7. Liquide middelen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	185.399	156.707
Totaal	<u>185.399</u>	<u>156.707</u>

De banksaldi zijn vrij beschikbaar. Er zijn geen deposito's afgesloten.

8. Eigen vermogen

(x 1.000)

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	0	0
Overige reserves	361.181	342.674
Totaal eigen vermogen	<u>361.181</u>	<u>342.674</u>
Aandeel derden in groepsvermogen	131	204
Totaal groepsvermogen	<u><u>361.312</u></u>	<u><u>342.878</u></u>

Gestort en opgevraagd kapitaal*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2023</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	0	0	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Overige reserves*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2023</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve	81.801	5.463	0	87.264
Algemene reserve aanvaardbare kosten	260.873	13.044	0	273.917
Totaal overige reserves	<u>342.674</u>	<u>18.507</u>	<u>0</u>	<u>361.181</u>
Totaal eigen vermogen	342.674	18.507	0	361.181
Aandeel derden in groepsvermogen	204	-3	-70	131
Totaal groepsvermogen	<u><u>342.878</u></u>	<u><u>18.504</u></u>	<u><u>-70</u></u>	<u><u>361.312</u></u>

Het aandeel derden in het groepsvermogen wordt gevormd door een minderheidsbelang (40%) van Cardiologie Centrum Voorschoten B.V.

Het resultaat boekjaar sluit aan op de resultaatbestemming binnen het eigen vermogen.

(x 1.000)

Gestort en opgevraagd kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	0	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€
Algemene reserve	88.459	-6.658	0	81.801
Algemene reserve aanvaardbare kosten	255.544	5.329	0	260.873
Totaal overige reserves	<u>344.003</u>	<u>-1.329</u>	<u>0</u>	<u>342.674</u>
Totaal eigen vermogen	344.003	-1.329	0	342.674
Aandeel derden in groepsvermogen	166	38	0	204
Totaal groepsvermogen	<u>344.169</u>	<u>-1.291</u>	<u>0</u>	<u>342.878</u>

9. Voorzieningen

(x 1.000)

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€	€
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	22.492	6.164	3.171	0	25.485
Werkloosheidsuitkeringen	3.631	1.782	2.191	0	3.222
Jubileumuitkeringen	4.760	1.764	638	0	5.886
Transitievergoedingen	3.309	1.924	1.587	0	3.646
Generatieregelingen	5.364	6.236	1.774	0	9.826
Zware beroepen regeling	2.862	1.545	776	0	3.631
Medische claims	3.328	597	200	0	3.725
Totaal	<u>45.746</u>	<u>20.012</u>	<u>10.337</u>	<u>0</u>	<u>55.421</u>

Toelichting in welke mate de overige voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2023
	€
Kortlopend deel van de overige voorzieningen (< 1 jr.)	11.632
Langlopend deel van de overige voorzieningen (> 1 jr.)	43.789
Hiervan langlopend (> 5 jr.)	13.961

De voorziening arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is aanzienlijk toegenomen. Dit is voornamelijk het gevolg van een hogere instroom in de onderliggende regelingen. Bij de bepaling van deze voorziening is in 2023 de gemiddelde loonsom vervangen door het maximum premieloon.

De generatieregelingen zijn na een pilot over de periode 2020 tot 2023 in 2022 breder beschikbaar gemaakt voor alle medewerkers die binnen 5 jaar na aanvang van de regeling de AOW leeftijd bereiken. De regelingen houden in dat medewerkers die de regelingen benutten 80% werken en 90% loon en 100% pensioenopbouw behouden. Bij de bepaling van de benodigde voorziening is een inschatting gemaakt van de verwachte deelnemers gedurende de looptijd van de regeling, rekening houdend met de afspraken in de CAO 2024-2025.

De zware beroepen regeling is met ingang van 2022 beschikbaar voor een beperkte categorie medewerkers om vervroegd te kunnen stoppen met werken. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten een RVU-uitkering ontvangen.

10. Langlopende schulden

(x 1.000)

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	138.963	135.403
Overige schulden en vooruitontvangen bedragen	19.881	21.786
Totaal	<u>158.844</u>	<u>157.189</u>

Het verloop van de schulden aan kredietinstellingen is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Stand per 1 januari	145.134	135.732
Bij: nieuwe leningen	13.750	18.750
Af: aflossingen	9.731	9.348
Stand per 31 december	<u>149.153</u>	<u>145.134</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.190	9.731
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>138.963</u>	<u>135.403</u>

Het verloop van de overige schulden en vooruitontvangen bedragen is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Stand per 1 januari	21.786	23.692
Af: aflossingen	-100	-100
Af: onttrekkingen	-1.805	-1.806
Stand per 31 december	<u>19.881</u>	<u>21.786</u>

Toelichting in welke mate de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichting	10.290	9.831
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.), (balanspost)	158.444	157.189
Hiervan langlopend (> 5 jr.)	111.257	115.046

Het aflossingsbedrag voor 2024 ad € 10.190.000 (2023: € 9.731.000) is opgenomen onder de kortlopende schulden.

De reële waarde van de langlopende schulden aan kredietinstellingen wijkt sterk af van de boekwaarde. De boekwaarde van de leningen bedraagt € 149,2 miljoen en de reële waarde bedraagt € 110,8 miljoen.

De overige schulden en vooruitontvangen bedragen hebben betrekking op:

A fonds perdu financiering op de registratie van de door het Ministerie van OC en W, via de à fonds perdu financiering die gold tot 1 januari 1988, beschikbaar gestelde middelen voor de aanschaf van vaste activa, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen op deze activa. Over deze beschikbaar gestelde middelen is geen rente verschuldigd. In 2023 is hieraan € 2,5 miljoen onttrokken. De waarde ultimo 2023 bedraagt € 10,6 miljoen.

Vooruitontvangen kapitaalslasten nieuwbouw, sloop- en startkosten van het Ministerie van OC en W. Dit heeft betrekking op vooruitontvangen bedragen inzake afschrijving nieuwbouw, sloop- en startkosten. Jaarlijks wordt het verschil tussen 25% van de afschrijvingskosten van de projectkosten die ten laste van de winst- en verliesrekening zijn gebracht en de vergoeding hiervoor van het Ministerie van OC en W ten gunste of ten laste van

deze post gebracht. In 2023 is hieraan € 0,7 miljoen gedoteerd. De waarde ultimo 2023 bedraagt € 7,9 miljoen.

Op 8 december 2021 heeft NECSTGEN B.V. een langlopende lening afgesloten bij Libertatis Ergo Holding B.V. te Leiden (100% dochter van de Universiteit Leiden) van € 1,6 miljoen. De lening heeft een looptijd van 15 jaar met een lineaire aflossing. Het rentepercentage bedraagt 3,5% per jaar. De waarde ultimo 2023 bedraagt € 1,4 miljoen. Voor deze lening zijn geen zekerheden verstrekt.

Bij een lening van een kredietinstelling is gebruik gemaakt van derivaten. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de niet uit de balans blijvende opgenomen activa en verplichtingen.

Een overzicht van de onderhandse en hypothecaire leningen staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in II.8.

11. Kortlopende schulden

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Schulden aan banken	10.290	9.731
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	37.559	37.422
Belastingen en premies sociale verzekeringen	18.806	17.284
Schulden terzake pensioenen	8.419	8.331
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars	58.324	46.531
Vakantiegeld	19.768	18.295
Vakantiedagen	44.027	38.907
Overige schulden	412	599
Nog te betalen kosten	25.833	28.484
Vooruitontvangen opbrengsten	135.011	142.293
Totaal	<u>358.449</u>	<u>347.877</u>

Onder schulden aan leveranciers en handelskredieten heeft een bedrag ad € 0,3 miljoen (2022: € 0,2 miljoen) een looptijd langer dan 1 jaar.

Onder de terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars zijn opgenomen de verwachte terugbetalingsverplichtingen voor overschrijding declaratieplafonds van schadelastjaren 2023 (€ 18,7 miljoen), 2022 (€ 25,6 miljoen), 2021 (€ 12,1 miljoen) en oudere jaren (€ 0,8 miljoen). Daarnaast is onder de terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars een voorlopig bedrag HT 2019-2023 (€ 0,1 miljoen) opgenomen, welke kan afwijken bij de definitieve afwikkeling.

Onder de vooruitontvangen opbrengsten is opgenomen het creditsaldo van de onderhanden projecten € 116,9 miljoen (2022 € 120,6 miljoen).

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Macrobeheersingsinstrument:

Het macrobeheersingsinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2023 relevant zijn voor het LUMC:

- MBI-omzetplafond medisch specialistische zorg 2023 (TB/REG-23646-01)
- MBI-omzetplafond geneeskundige geestelijke gezondheidszorg 2023 (TB/REG-23664-01)

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Het LUMC is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersingsinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2023.

Kredietovereenkomsten:

Het LUMC heeft op 30 november 2021 een kredietovereenkomst met een omvang van € 150 miljoen afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bestaande uit een vaste geldlening faciliteit van maximaal € 50 miljoen en een vijftal leningen met uitgestelde storting voor een bedrag van € 100 miljoen. In 2023 is de derde geldlening van € 14 miljoen opgenomen, de vaste geldlening faciliteit is nog niet aangesproken. In de overeenkomst zijn de volgende ratioverplichtingen opgenomen:

- DSCR minimaal 1,3: EBITDA van het afgesloten boekjaar / jaarlijkse bruto rentelasten plus aflossingen in het afgesloten boekjaar.
- Solvabiliteitsratio minimaal 20%: gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd balanstotaal
- Leverage Ratio maximaal 5,00: Net Debt/ EBITDA.

Het LUMC voldoet ultimo 2023 aan de gestelde ratioverplichtingen.

Het LUMC is per 31 maart 2021 een rekening-courant faciliteit van € 50 miljoen bij de Deutsche Bank overeengekomen. De faciliteit is m.i.v. 2023 gecommitteerd voor 3 jaar. De faciliteit is ultimo 2023 niet aangesproken. Op deze faciliteit zijn dezelfde ratio's van toepassing

Derivaten:

Het LUMC heeft in 2012 een renteswap afgesloten gekoppeld aan een langlopende lening van € 25 miljoen. De renteswap heeft een gefixeerde rente van 2,37% voor de volledige looptijd van de 20-jarige lening. De rente op deze lening bedraagt 6-maands euribor met een opslag van 0,12%. De opslag wordt na 3 jaar opnieuw vastgesteld voor een nader overeen te komen periode. Ultimo 2023 was de reële waarde van deze swap nihil. Bij een negatieve reële waarde van de swap zijn margin calls niet van toepassing. Deze renteswap loopt af in 2032.

WfZ-geborgde leningen:

Voor leningen die geborgd zijn bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector is sprake van een obligo verplichting van 3% van het per jaareinde openstaande lening bedrag. Op deze verplichting kan aanspraak worden gemaakt indien het vermogen van het WfZ onder het garantieniveau komt.

Garantstellingen:

Het LUMC heeft een continuïteitsverklaring afgegeven waarin zij garant staat voor eventuele liquiditeitsproblemen van Necstgen B.V. gedurende de eerste 12 maanden na dagtekening van de jaarrekening 2023 van Necstgen B.V. Ten behoeve van een kredietfaciliteit van Holland Particle Therapy Centre B.V. heeft het LUMC tezamen met Erasmus MC en de Technische Universiteit Delft een garantieverklaring verstrekt aan de EIB te Luxemburg. Onderdeel van deze garantieverklaring is het voldoen aan de convenanten (Solvency ratio, Debt Service Cover ratio, Leverage Ratio) zoals gedefinieerd in de leningsovereenkomst EIB – HollandPTC. Ultimo 2023 is de garantstelling van het LUMC in totaal € 23,7 miljoen.

In de overeenkomst zijn de volgende ratioverplichtingen opgenomen:

- DSCR minimaal 1,3: EBITDA van het afgesloten boekjaar / jaarlijkse bruto Rentelasten plus aflossingen in het afgesloten boekjaar.
- Solvabiliteitsratio minimaal 12%: gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd balanstotaal
- Leverage Ratio maximaal 7,00: Net Debt/ EBITDA

Het LUMC voldoet ultimo 2023 aan de gestelde ratioverplichtingen.

Bij een aantal deelnemingen en groepsmaatschappijen is sprake van een (semi)fiscale eenheid BTW met LUMC. Alle deelnemers van deze fiscale eenheid voeren hun eigen BTW verplichtingen uit maar zijn hoofdelijk aansprakelijk voor eventuele belastingschulden Omzetbelasting.

Lease- en huurverplichtingen:

LUMC heeft huur- en leasecontracten afgesloten voor panden en apparatuur. In deze huur- en leasecontracten zitten in enkele gevallen tevens de onderhoudsverplichtingen besloten. Het meest omvangrijke contract betreft de huur van het Mirai House voor 15 jaar en deze loopt nog tot en met 2035. De resterende verplichting hiervan bedraagt het eerste jaar € 0,8 miljoen, tussen 1 jaar en 5 jaar € 3,3 miljoen en langer dan 5 jaar € 5,4 miljoen. De totale verplichting is € 9,6 miljoen. Ultimo 2023 zijn de volledige huur- en leaseverplichtingen als volgt te specificeren: < 1 jaar - € 1,1 miljoen; 1-5 jaar - € 3,5 miljoen; > 5 jaar - € 5,4 miljoen.

Verder zijn er verplichtingen aangegaan voor de verbouwing en renovatie van diverse afdelingen ter hoogte van € 22,1 miljoen. Deze verplichtingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

II.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

12. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Zorgverzekeringswet	581.154	527.704
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	12.627	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	59.328	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	88.413	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11.184	9.460
Opbrengsten Jeugdwet	17.929	16.562
Totaal	<u>770.635</u>	<u>701.393</u>

De opbrengsten Zorgverzekeringswet (ZvW) bestaan uit omzet uit DBC-zorgproducten en add-on's voor medische specialistische zorg, inclusief de volwassenen-GGZ. De opbrengsten zijn gebaseerd op gedeclareerde omzet, nog te factureren omzet en de mutatie onderhanden werk. Voorts wordt bij de omzetbepaling gecorrigeerd voor plafondoverschrijdingen en nuanceringen, alsmede correcties uit oudere schadelastjaren. De stijging ten opzichte van voorgaand jaar wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door hogere omzet uit DBC-zorgproducten (toename geleverde zorg en stijging in gewogen prijsindex). Daarnaast laat de omzet volwassenen-GGZ een stijging zien.

Onder Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies zijn verantwoord de ontvangen vergoedingen voor opschaling curatieve zorg (€ 7,6 miljoen) en de kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg - KiPZ (€ 5,0 miljoen). De vergoeding voor opschaling curatieve zorg in 2023 heeft betrekking op de periode 2020 t/m 2022 maar is pas in november 2023 vastgesteld.

Onder de beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn de bijdragen opgenomen voor medische vervolgoopleidingen (€ 54,0 miljoen), voor Opleiden, Trainen en Oefenen- OTO (€ 1,0 miljoen), voor Coördinatie traumazorg en Regionaal Overleg Acute Zorg - ROAZ (€ 1,7 miljoen) en voor Post Morten Orgaanuitname - PMO (€ 2,6 miljoen).

Onder de Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg zijn de bijdragen opgenomen voor de Academische Component inclusief de kapitaallasten.

Onder de Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn opgenomen de baten uit dienstverlening voor andere zorgaanbieders.

Onder de Opbrengsten Jeugdwet staan verantwoord de zorgopbrengsten Jeugd-GGZ via de gemeenten.

13. Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rijksbijdrage werkplaatsfunctie	95.443	90.828
Universitaire bijdrage	86.124	79.262
Overige subsidies	1.513	1.367
Totaal	<u>183.080</u>	<u>171.457</u>

De stijging van de Rijksbijdrage werkplaatsfunctie is het gevolg van de toekenning van de resterende NPO-onderzoeksgelden 2021/2022, alsmede loon en- en prijsbijstellingen.

De stijging van de Universitaire bijdrage is voornamelijk het gevolg van de uitbreiding van door de overheid beschikbaar gestelde middelen voor sectorplannen (profilering & samenwerking) en van loon- en prijsbijstellingen.

Onder de Overige subsidies is verantwoord de toegekende gemeentelijke onderzoekssubsidie Jeugd-GGZ.

14. Overige bedrijfsopbrengsten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige dienstverlening	141.867	118.967
Overige opbrengsten	33.777	33.544
Totaal	<u>175.644</u>	<u>152.511</u>

Onder overige dienstverlening staan baten inzake onderzoeks- en onderwijsprojecten. Onder de overige opbrengsten staan doorbelaste materiële en personele lasten.

De toename onder de overige dienstverlening is het gevolg van hogere onderzoeksubsidies en de mutatie van het van het onderhanden werk op onderzoeksprojecten. In 2022 is ten laste van de opbrengsten overige dienstverlening een voorziening gevormd voor een aantal subsidies naar aanleiding van een onderzoek door de EU op betreffende verantwoordingen. Deze voorziening is in 2023 gehandhaafd.

15. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Personeel niet in loondienst	27.996	21.032
Totaal	<u>27.996</u>	<u>21.032</u>

De inhuur van personeel is in 2023 aanzienlijk toegenomen, dit geldt zowel voor verpleegafdelingen als binnen ondersteunende diensten.

16. Personeelskosten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Lonen en salarissen	532.585	497.939
Sociale lasten	52.364	49.853
Pensioenpremie	71.911	76.005
Totaal	<u>656.860</u>	<u>623.797</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Collectief gefinancierd	5.971	6.085
Niet-collectief gefinancierd	1.185	1.138
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>7.156</u>	<u>7.223</u>

De FTE's hebben betrekking op personeel in loondienst van het LUMC, de Stichting Trombosedienst Leiden en Omstreken, Poli Apotheek LUMC B.V. , Cardiologie Centrum Voorschoten B.V. en NECSTGEN B.V.

Ondanks de afname van het aantal personeelsleden in FTE's zijn de personele lasten als gevolg van loonstijgingen (conform CAO-UMC) aanzienlijk toegenomen. Daarnaast hebben in 2023 aanvullende dotaties plaatsgevonden aan personele voorzieningen/reserveringen. Per saldo dalen de pensioenlasten, voornamelijk door het vervallen van de premie "inkoop voorwaardelijk pensioen".

Relevante (neven)functies van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht staan vermeld onder de overige gegevens in IV.3.

17. Afschrijvingen vaste activa**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	103	103
- materiële vaste activa	60.364	57.405
- financiële vaste activa	284	284
Totaal	<u>60.751</u>	<u>57.792</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Aansluiting balansmutatie afschrijvingen vaste activa		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	103	103
Afschrijvingen materiële vaste activa	62.170	59.211
Afschrijvingen financiële vaste activa	284	284
Ottrekking à fonds perdu financiering	-2.459	-2.459
Dotatie vooruitontvangen bedragen	653	653
Totaal mutatie in de balans	<u>60.751</u>	<u>57.792</u>
Verantwoord in de exploitatie:		
Afschrijvingen vaste activa	<u>60.751</u>	<u>57.792</u>

De afschrijvingen zijn in 2023 licht gestegen, dit geldt met name voor inventaris en computerapparatuur.

18. Overige bedrijfskosten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	21.405	19.131
Algemene kosten	59.849	55.592
Overige personeelskosten	19.628	16.211
Patiënt- en onderzoeksgebonden kosten	228.412	209.667
Onderhoud en energiekosten	21.936	17.109
Huur en leasing	3.978	3.725
Dotaties voorzieningen	140	440
Totaal	<u>355.348</u>	<u>321.875</u>

De hogere kosten voor voedingsmiddelen en hotelmatige kosten zijn voornamelijk veroorzaakt door prijsverhogingen van leveranciers, extra schoonmaakkosten en incidentele extra aanschaf van meubilair.

De hogere algemene kosten zijn gedeeltelijk veroorzaakt door extra advieskosten (Cahal / EU-projecten) alsmede algemene prijsverhogingen.

Onder de overige personeelskosten is met name een stijging zichtbaar onder opleidingskosten, waaronder de kosten voor het functiegebonden budget voor medisch specialisten dat is verhoogd en tevens toegekend aan een bredere groep.

De hogere patiënt- en onderzoeksgebonden kosten worden veroorzaakt door een veelheid aan factoren, waaronder: toename van de dure geneesmiddelen, meer onderzoek door derden en aanschaf en onderhoud van apparatuur.

De gestegen tarieven voor stadsverwarming en elektriciteit veroorzaken een toename binnen de rubriek onderhoud en energiekosten.

De dotaties voorzieningen hebben alleen betrekking op dotaties aan de voorziening dubieuze debiteuren voor zover dit een voorziening voor patiëntgebonden facturen betreft.

19. Financiële baten en lasten

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	463	365
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.015	140
Rentelasten en soortgelijke kosten	-3.510	-3.889
Totaal	<u><u>-2.032</u></u>	<u><u>-3.384</u></u>

De per saldo lagere financiële baten en lasten zijn het gevolg van de gestegen marktrente waardoor een hogere vergoeding op uitstaande geldleningen is ontvangen alsmede een rentevergoeding op banktegoeden.

20. Belastingen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	-2.489	1.835
Totaal	<u><u>-2.489</u></u>	<u><u>1.835</u></u>

De vennootschapsbelasting 2023 bestaat grotendeels uit een in 2022 gevormde belastinglatentie ad € 2.190.000 van NECSTGEN B.V. die in 2023 is teruggedraaid.

21. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Resultaat uit niet geconsolideerde deelnemingen	-5.379	-607
Totaal	<u><u>-5.379</u></u>	<u><u>-607</u></u>

Het resultaat deelnemingen wijkt af van de mutatie onder de financiële vaste activa van - € 0,4 miljoen in verband met de vorming van een voorziening onder de vorderingen op Holland Particle Therapy Centre B.V. van € 5,0 miljoen ten laste van deze rubriek.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op de financiële situatie per 31-12-2023.

II.7 Geconsolideerde geëgmenteerde winst- en verliesrekening

LUMC-GROEP

Winst- en verliesrekening collectief gefinancierd over 2023

(x 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	581.154	527.704
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	12.627	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	59.328	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	88.413	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11.184	9.460
Opbrengsten Jeugdwet	17.929	16.562
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	182.856	171.210
Netto omzet	<u>953.491</u>	<u>872.603</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	52.739	51.132
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.006.230</u>	<u>923.735</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	24.690	18.790
Lonen en salarissen	465.601	437.459
Sociale lasten	43.210	41.439
Pensioenlasten	62.819	66.760
Afschrijvingen vaste activa	59.222	57.645
Overige bedrijfskosten	320.460	288.780
Som der bedrijfslasten	<u>976.002</u>	<u>910.873</u>
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	1.073	608
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.086	140
Rentelasten en soortgelijke kosten	-3.405	-3.809
Resultaat voor belastingen	<u>28.982</u>	<u>9.801</u>
Belastingen	-9	0
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-15.932	-4.434
Resultaat boekjaar	<u>13.041</u>	<u>5.367</u>
Aandeel derden in groepsresultaat	3	-38
Resultaat LUMC-groep	<u>13.044</u>	<u>5.329</u>

LUMC-GROEP

Winst- en verliesrekening niet-collectief gefinancierd over 2023

(x 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	0	0
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	0	0
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	0	0
Opbrengsten Jeugdwet	0	0
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	224	247
Netto omzet	<u>224</u>	<u>247</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	122.905	101.379
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>123.129</u>	<u>101.626</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	3.306	2.242
Lonen en salarissen	66.984	60.480
Sociale lasten	9.154	8.414
Pensioenlasten	9.092	9.245
Afschrijvingen vaste activa	1.529	147
Overige bedrijfskosten	34.888	33.095
Som der bedrijfslasten	<u>124.953</u>	<u>113.623</u>
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	-610	-243
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-71	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	-105	-80
Resultaat voor belastingen	<u>-2.610</u>	<u>-12.320</u>
Belastingen	-2.480	1.835
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	10.553	3.827
Resultaat LUMC-groep	<u>5.463</u>	<u>-6.658</u>

II.8 Aanvullende gegevens en specificaties bij de geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerd verloopoverzicht immateriële vaste activa

(x 1.000)

	Kosten van ontwikkeling	Kosten van Goodwill	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2023			
- aanschafwaarde	0	1.027	1.027
- cumulatieve afschrijvingen	0	308	308
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>0</u>	<u>719</u>	<u>719</u>
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	0	0	0
- afschrijvingen	0	103	103
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>			
aanschafwaarde	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>			
aanschafwaarde	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>-103</u>	<u>-103</u>
Stand per 31 december 2023			
- aanschafwaarde	0	1.027	1.027
- cumulatieve afschrijvingen	0	411	411
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>616</u>	<u>616</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	5%-10%	10,0%	

Geconsolideerd verloopoverzicht materiële vaste activa

(x 1.000)

	Gebouwen en terreinen	Machines en Installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	MVA in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	745.397	47.709	214.220	22.000	1.029.326
- cumulatieve afschrijvingen	409.105	23.581	99.971	0	532.657
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>336.292</u>	<u>24.128</u>	<u>114.249</u>	<u>22.000</u>	<u>496.669</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	9.137	2.176	24.292	25.250	60.855
- gereedgekomen werk	12.428	2.984	0	-15.412	0
- afschrijvingen	32.653	3.957	25.560	0	62.170
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
aanschafwaarde	9.715	3.866	26.247	0	39.828
cumulatieve afschrijvingen	9.715	3.866	26.247	0	39.828
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	754	1.175	0	0	1.929
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	<u>754</u>	<u>1.175</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.929</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-11.842</u>	<u>28</u>	<u>-1.268</u>	<u>9.838</u>	<u>-3.244</u>
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	756.493	47.828	212.265	31.838	1.048.424
- cumulatieve afschrijvingen	432.043	23.672	99.284	0	554.999
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>324.450</u>	<u>24.156</u>	<u>112.981</u>	<u>31.838</u>	<u>493.425</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0%-10%	5%-10%	10%-20%	0%	

Geconsolideerd verloopoverzicht financiële vaste activa

(x 1.000)

	Vordering start- en sloopkosten OCW-deel	Deelnemingen	Overige vorderingen	Latente belasting vorderingen	Totaal financiële vaste activa
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	3.637	3.531	4.631	2.509	14.308
Afschrijvingsvergoedingen	-284	0	0	0	-284
Kapitaalstortingen	0	997	0	0	997
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	-385	0	0	-385
Wijziging consolidatiekring	0	0	0	0	0
Verstrekke leningen	0	0	1.500	0	1.500
Omzetting leningen	0	0	-504	0	-504
Aflossing leningen	0	0	-136	0	-136
Voorziening leningen	0	0	-3.000	0	-3.000
Mutatie belastinglatentie	0	0	0	-2.261	-2.261
Boekwaarde per 31 december 2023	3.353	4.143	2.491	248	10.235

Geconsolideerd overzicht van onderhandse en hypothecaire leningen ultimo 2023

(x 1.000)

Lening-gever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings-wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€				€	€	€	€	€			€	
B.N.G.	18-12-2001	23.823	30	onderhandse	5,14%	7.148	0	794	6.354	2.384	8	lineair	794	rijksgarantie
B.N.G.	15-11-2005	72.600	30	onderhandse	3,76%	31.460	0	2.420	29.040	16.940	12	lineair	2.420	pos./neg.*
N.W.B.	20-12-2005	26.206	30	onderhandse	1,03%	11.354	0	874	10.480	6.110	12	lineair	873	rijksgarantie
N.W.B.	02-10-2009	11.345	20	onderhandse	0,91%	3.971	0	567	3.404	570	6	lineair	568	rijksgarantie
N.W.B.	15-04-2011	11.345	20	onderhandse	1,01%	5.104	0	567	4.537	1.702	8	lineair	567	rijksgarantie
B.N.G.	16-07-2012	25.000	20	onderhandse	**	12.500	0	1.250	11.250	5.000	9	lineair	1.250	Wfz ***
N.N.	24-12-2012	22.689	20	onderhandse	2,70%	11.347	0	1.134	10.213	4.542	9	lineair	1.135	rijksgarantie
N.W.B.	09-12-2021	45.000	30	onderhandse	0,84%	43.500	0	1.500	42.000	34.500	28	lineair	1.500	geen
N.W.B.	01-03-2022	18.750	30	onderhandse	0,86%	18.750	0	625	18.125	15.000	29	lineair	625	geen
N.W.B.	01-03-2023	13.750	30	onderhandse	0,92%	0	13750	0	13750	11.458	30	lineair	458	geen
Totaal						145.134	13.750	9.731	149.153	98.206			10.190	

* een positieve en negatieve hypotheekverklaring en het recht van eerste hypotheek. Deze lening is direct opeisbaar indien de ratio Eigen Vermogen / Som der bedrijfsopbrengsten daalt onder de 3%.

** het rentepercentage is 0,12% boven 6 maands Euribor waarbij een renteswap is afgesloten met een gefixeerde rente van 2,37% voor de volledige looptijd

*** borgstelling door Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

Van de totale restschuld van de onderhandse en hypothecaire leningen ultimo 2023 ad € 149.153.000 is € 138.963.000 verantwoord onder de schulden op lange termijn en € 10.190.000 onder de schulden op korte termijn.

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM ²

JAARREKENING 2023

III ENKELVOUDIGE JAARREKENING

---

² Zijnde de rechtspersoon Academisch Ziekenhuis Leiden, h.o.d.n. LUMC

III.1 LUMC

Enkelvoudige balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)

(x 1.000)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
1. Goodwill		616	719
		<u>616</u>	<u>719</u>
II Materiële vaste activa	2		
1. Bedrijfsgebouwen en terreinen		311.660	322.498
2. Machines en installaties		22.154	21.058
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen		112.333	113.807
4. Vaste bedrijfsactiva in uitvoering, onderhanden projecten		31.785	22.000
		<u>477.932</u>	<u>479.363</u>
III Financiële vaste activa	3		
1. Vordering start- en sloopkosten		3.353	3.637
2. Deelnemingen in groepsmaatschappijen		4.877	4.569
3. Vorderingen op groepsmaatschappijen		12.494	14.160
4. Overige deelnemingen		3.422	3.381
5. Overige vorderingen		2.491	4.127
		<u>26.637</u>	<u>29.874</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	4		
1. Gereed product en handelsgoederen		9.400	11.480
		<u>9.400</u>	<u>11.480</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5		
		10.092	10.214
		<u>10.092</u>	<u>10.214</u>
III Vorderingen	6		
1. Op handelsdebiteuren		44.621	52.841
2. Op groepsmaatschappijen		1.142	1.074
3. Vordering op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		0	1.500
3. Overige vorderingen		132.408	98.259
4. Overlopende activa		43.310	47.381
		<u>221.481</u>	<u>201.055</u>
IV Liquide middelen	7		
		167.005	143.293
		<u>167.005</u>	<u>143.293</u>
C Totaal activa		<u>913.163</u>	<u>875.998</u>

**Enkelvoudige balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)**

(x 1.000)

PASSIVA	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
D Eigen vermogen			
I Overige reserves	8	351.275	333.388
		<u>351.275</u>	<u>333.388</u>
E Voorzieningen	9		
1. Overige voorzieningen		55.421	45.746
		<u>55.421</u>	<u>45.746</u>
F Langlopende schulden	10		
1. Schulden aan banken		138.963	135.403
2. Schulden aan groepsmaatschappijen		0	7.000
3. Overige schulden		18.481	20.286
		<u>157.444</u>	<u>162.689</u>
G Kortlopende schulden	11		
1. Schulden aan banken		10.190	9.731
2. Schulden aan leveranciers en handelskredieten		34.193	34.285
3. Schulden aan groepsmaatschappijen		2	59
4. Belastingen en premies sociale verzekeringen		18.572	17.023
5. Schulden terzake van pensioenen		8.418	8.314
6. Overige schulden		121.900	103.548
7. Overige passiva		155.748	161.215
		<u>349.023</u>	<u>334.175</u>
H Totaal passiva		<u>913.163</u>	<u>875.998</u>

III.2 LUMC

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

(x 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	Ref.	2023	2022 *
		€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	12		
Zorgverzekeringswet		562.537	512.157
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies		12.627	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		59.328	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg		88.413	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten		11.184	9.460
Opbrengsten Jeugdwet		17.929	16.562
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	13	182.856	171.210
Netto omzet		<u>934.874</u>	<u>857.056</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	14	176.096	152.760
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>1.110.970</u>	<u>1.009.816</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15	26.483	21.265
Lonen en salarissen	16	530.240	494.148
Sociale lasten	16	52.009	49.537
Pensioenlasten	16	71.600	75.688
Afschrijvingen vaste activa	17	59.145	57.568
Overige bedrijfskosten	18	336.492	306.117
Som der bedrijfslasten		<u>1.075.969</u>	<u>1.004.323</u>
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	19	1.073	608
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	1.150	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	19	-3.405	-3.808
Resultaat voor belastingen		<u>33.819</u>	<u>2.293</u>
Belastingen		0	0
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	20	-15.932	-4.335
Resultaat boekjaar		<u>17.887</u>	<u>-2.042</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2023</u>	<u>2022 *</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserve aanvaardbare kosten		13.129	5.359
Algemene reserve		4.758	-7.401
		<u>17.887</u>	<u>-2.042</u>

* de vergelijkende cijfers zijn aangepast, zie toelichting op pagina 14

III.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor de grondslagen van waardering en resultaatbepaling bij de enkelvoudige jaarrekening wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling bij de geconsolideerde jaarrekening (II.4).

Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening:

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de instelling in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Het resultaat deelnemingen is in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen.

III.4 Toelichting op de enkelvoudige balans

1. Immateriële vaste activa

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	616	719
Totaal	<u>616</u>	<u>719</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	719	821
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	-103	-102
Boekwaarde per 31 december	<u>616</u>	<u>719</u>

De immateriële vaste activa hebben betrekking op betaalde goodwill bij de aanschaf van de aandelen Poli Apotheek LUMC B.V.

Het verloopoverzicht immateriële vaste activa staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in III.7.

2. Materiële vaste activa

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	311.660	322.498
Machines en installaties	22.154	21.058
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	112.333	113.807
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, onderhanden projecten	31.785	22.000
Totaal	<u>477.932</u>	<u>479.363</u>

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	479.363	491.881
Bij: investeringen	59.133	46.469
Af: afschrijvingen	-60.564	-58.987
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>477.932</u>	<u>479.363</u>

Een gebouw (Onderzoekgebouw) dient als zekerheid voor een langlopende schuld. Zie de melding onder de specificatie van de langlopende schulden in III.7.

De overige activa zijn niet bezwaard met zakelijke of persoonlijke rechten. De verzekerde waarde van de materiële vaste activa bedraagt ultimo 2023 € 1,9 miljard.

Onder de andere bedrijfsmiddelen zijn tevens lopende investeringsprojecten in inventaris en apparatuur opgenomen.

Het verloopoverzicht materiële vaste activa staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in III.7.

3. Financiële vaste activa

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vordering start- en sloopkosten	3.353	3.637
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.877	4.569
Overige deelnemingen	3.422	3.381
Vorderingen op groepsmaatschappijen	12.494	14.160
Overige vorderingen	2.491	4.127
Totaal	<u>26.637</u>	<u>29.874</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	29.874	20.919
Af: afschrijvingsvergoedingen	-284	-284
Bij: kapitaalstortingen	426	5.264
Af: desinvesteringen	0	-253
Mutatie resultaat deelnemingen	28	-5.075
Af: uitkering dividend	-105	0
Bij: verstrekte leningen	10.800	14.200
Af: omzetting leningen	0	-2500
Af: aflossing leningen	-136	-2.322
Af: voorziening leningen	-13.966	-75
Boekwaarde per 31 december	<u>26.637</u>	<u>29.874</u>

Vordering start- en sloopkosten:

Als uitwerking van de overgangsregeling kapitaallasten in verband met de introductie van prestatiebekostiging in 2011, is op grond van beleidsregel Nza/CU-2002 met de Nederlandse Zorgautoriteiten een vergoeding overeengekomen voor de resterende boekwaarde van de immateriële vaste activa (start- en sloopkosten) per ultimo 2010. Aangezien deze activa voor 75% via het WMG-budget worden gefinancierd is dit gedeelte van de boekwaarde in 2010 versneld afgeschreven. De waarde van de start- en sloopkosten ultimo 2023 betreft een vordering op het Ministerie van OC&W.

Deelnemingen

De specificatie is als volgt:

	Saldo per	Kapitaal	Desinves-	Resultaat	Uitkering	(x 1.000)
	01-01-2023	stortingen	teringen	deelneming	dividend	Saldo per
	€	€		€		31-12-2023
						€
LUMC Participaties B.V.	108	0	0	0	0	108
Cardiologie Centrum Voorschoten B.V.	306	0	0	-4	-105	197
Poli Apotheek LUMC B.V.	3.047	0	0	887	0	3.934
Leiden Regenerative Medicine Platform B.V.	1.108	0	0	-470	0	638
NECSTGEN B.V.	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal deelnemingen in groepsmaatschappijen</i>	<u>4.569</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>413</u>	<u>-105</u>	<u>4.877</u>
GenomeScan B.V.	561	0	0	268	0	829
Sleutelnet B.V.	118	0	0	-24	0	94
Holland Particle Therapy Centre B.V.	805	0	0	-629	0	176
InnovationQuarter B.V.	500	426	0	0	0	926
OWM Centramed B.A.	1.397	0	0	0	0	1.397
<i>Subtotaal overige deelnemingen</i>	<u>3.381</u>	<u>426</u>	<u>0</u>	<u>-385</u>	<u>0</u>	<u>3.422</u>
Totaal	<u>7.950</u>	<u>426</u>	<u>0</u>	<u>28</u>	<u>-105</u>	<u>8.299</u>

In 2023 heeft Cardiologie Centrum Voorschoten B.V. dividend uitgekeerd, waarvan het LUMC op basis van het aandelenbelang € 105.000 heeft ontvangen.

De deelneming in NECSTGEN B.V. is ultimo 2022 op basis van een negatief eigen vermogen afgewaardeerd naar

nihil. Onder het resultaat deelneming is niet verantwoord de voorziening voor het negatieve eigen vermogen, deze is verantwoord onder de voorziening leningen.

In 2023 heeft een aanvullende kapitaalstorting plaatsgevonden in InnovationQuarter B.V.. Dit betreft het volstorten van bestaande aandelen tegen nominale waarde.

(x 1.000)						
Vorderingen						
De specificatie is als volgt:	Saldo per 01-01-2023	Verstrekte leningen	Omzetting leningen	Aflossing leningen	Voorziening leningen	Saldo per 31-12-2023
	€	€	€	€	€	€
NECSTGEN B.V.	14.160	9.300	0	0	-10.966	12.494
<i>Subtotaal vorderingen op groepsmaatschappijen</i>	<u>14.160</u>	<u>9.300</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-10.966</u>	<u>12.494</u>
St. Biopartner Academisch Bedrijven Centrum	2.363	0	0	-72	0	2.291
Huisartsenpraktijk Derks, Lisse	35	0	0	-35	0	0
OWM Centramed B.A.	29	0	0	-29	0	0
Stichting Bio Science Park Foundation	0	0	0	0	0	0
Holland Particle Therapy Centre B.V.	1.500	1.500	0	0	-3.000	0
NIHM B.V.	200	0	0	0	0	200
<i>Subtotaal overige vorderingen</i>	<u>4.127</u>	<u>1.500</u>	<u>0</u>	<u>-136</u>	<u>-3.000</u>	<u>2.491</u>
Totaal	<u><u>18.287</u></u>	<u><u>10.800</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>-136</u></u>	<u><u>-13.966</u></u>	<u><u>14.985</u></u>

Begin 2023 bedroeg de vordering op NECSTGEN B.V. € 17.000.000 waarvan € 2.840.000 was voorzien. In 2023 is een drietal nieuwe leningen verstrekt ter hoogte van € 9.300.000. Als gevolg van het negatieve eigen vermogen ultimo 2023 is een aanvullende voorziening gevormd van € 10.966.000. De vordering bedraagt ultimo 2023 € 26.300.000 waarvan € 13.806.000 is voorzien, dus per saldo € 12.494.000.

In 2013 heeft het LUMC een 15-jarige annuïteitenlening van € 250.000 verstrekt voor een verbouwing van een ruimte voor diagnostiek in Lisse. Ultimo 2023 is de lening vervroegd afgelost.

Sinds 2016 heeft het LUMC een vordering op de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. als gevolg van het aandeel in het waarborgkapitaal van de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. In 2023 is – als gevolg van het resultaat 2022 – de vordering een schuld geworden. Deze schuld is verantwoord onder de kortlopende schulden (€ 10.000).

Op basis van de actuele financiële positie van stichting Bio Science Park Foundation is in 2021 besloten een voorziening te vormen voor de volledige vordering van € 550.000. Deze voorziening is in 2023 gehandhaafd.

In 2022 heeft het LUMC een achtergestelde lening aan Holland Particle Therapy Centre B.V. verstrekt van € 1.500.000. In 2023 is een nieuwe lening verstrekt van € 1.500.000. Op basis van de actuele financiële positie van Holland Particle Therapy Centre B.V. is ultimo 2023 besloten de totale vordering van € 3.000.000 te voorzien, evenals alle kortlopende vorderingen.

In 2022 is een converteerbare lening verstrekt aan NIHM B.V. De lening is in 2023 nog niet omgezet in aandelenkapitaal.

Het verloopoverzicht financiële vaste activa staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in III.7.

4. Voorraden

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Centraal magazijn	495	999
Apotheek	5.769	7.531
Centrale sterilisatiedienst	267	242
Implantaten en OK voorraden	2.746	2.622
Bloedproducten	123	86
Totaal	<u>9.400</u>	<u>11.480</u>

De geactiveerde voorraden zijn de voorraden die zijn opgeslagen in een aantal centrale magazijnen alsmede enkele decentrale voorraden. De daling binnen het centraal magazijn is grotendeels toe te schrijven aan de afname van de voorraad beschermingsmiddelen die werd aangehouden in verband met Covid. De waarde van de voorraad apotheek fluctueert met name als gevolg van de opslag van dure geneesmiddelen, waarvan de omvang in 2023 is afgenomen.

5. Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	47.782	45.799
Af: ontvangen voorschotten onderhanden werk	-37.690	-35.585
Totaal	<u>10.092</u>	<u>10.214</u>

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten is bepaald door middel van de landelijke onderhanden werk grouper. De ontvangen voorschotten onderhanden werk worden hierop in mindering gebracht.

6. Vorderingen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Debiteuren	44.621	52.841
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.142	1.074
Vordering op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	1.500
Nog te factureren omzet uit hoofde van DBC's	121.985	88.119
Nog te factureren overige omzet en overige vorderingen	10.423	10.140
Vooruitbetaalde bedragen	6.723	7.301
Nog te ontvangen bedragen	36.587	40.080
Totaal	<u>221.481</u>	<u>201.055</u>

Onder debiteuren zijn opgenomen de vorderingen op zorgverzekeraars, patiënten en overige relaties. Op de vorderingen op debiteuren en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen is de voorziening dubieuze debiteuren van € 2,2 miljoen (2022: € 1,6 miljoen) in mindering gebracht. De toename van de voorziening is voornamelijk het gevolg van de opname van een voorziening op vorderingen Holland Particle Therapy Centre B.V. (€ 0,5 miljoen) in verband met de actuele ontwikkelingen van deze entiteit. De afname van het debiteurensaldo houdt verband met de toename van het saldo nog te factureren omzet uit hoofde van DBC's.

Van de debiteuren heeft een bedrag ad € 1,5 miljoen (2022: € 1,9 miljoen) een looptijd langer dan 1 jaar.

Onder de nog te factureren omzet uit hoofde van DBC's is opgenomen het nog te factureren bedrag wegens DBC-zorgproducten en overige verrichtingen. Het betreft bedragen die na afloop van het boekjaar in rekening zijn gebracht maar wel betrekking hebben op het afgesloten boekjaar. De balanspositie is gestegen ten opzichte van vorig jaar als gevolg van stijging van de omzet en prijsstijgingen.

De nog te factureren omzet en overige vorderingen heeft betrekking op overige bedrijfsopbrengsten die na afloop van het boekjaar in rekening zijn gebracht maar wel betrekking hebben op het afgesloten boekjaar, vorderingen in relatie tot subsidies en rekening-courant verhoudingen.

De vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op facturen die ultimo boekjaar zijn afgewikkeld maar (deels) ten laste komende van volgende perioden.

Onder de nog te ontvangen bedragen is in 2023 een bedrag opgenomen voor nog te ontvangen transformatiegelden dure geneesmiddelen van € 8,1 miljoen (2022 € 7,6 miljoen). Tevens is hieronder opgenomen het debetsaldo van de onderhanden projecten € 25,7 miljoen (2022 € 30,1 miljoen).

7. Liquide middelen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	167.005	143.293
Totaal	<u>167.005</u>	<u>143.293</u>

De banksaldi zijn vrij beschikbaar. Er zijn geen deposito's afgesloten.

8. Eigen vermogen

(x 1.000)

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	0	0
Overige reserves	351.275	333.388
Totaal eigen vermogen	<u>351.275</u>	<u>333.388</u>

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	0	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2023</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2023</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve	71.813	4.758	0	76.571
Algemene reserve aanvaardbare kosten	261.575	13.129	0	274.704
Totaal overige reserves	<u>333.388</u>	<u>17.887</u>	<u>0</u>	<u>351.275</u>

De mutatie in het eigen vermogen betreft het resultaat boekjaar 2023. Er hebben geen overige mutaties plaatsgevonden.

(x 1.000)

Gestort en opgevraagd kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2022</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2022</u>
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	0	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2022</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2022</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	79.214	-7.401	0	71.813
Reserve aanvaardbare kosten	256.216	5.359	0	261.575
Totaal overige reserves	<u>335.430</u>	<u>-2.042</u>	<u>0</u>	<u>333.388</u>

Specificatie aansluiting groepsvermogen - resultaat 31 december 2023 en resultaat over 2023

(x 1.000)

	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	351.275	17.887
Stichting Houdster van Aandelen Medipark B.V.	10.570	778
Stichting Trombosedienst Leiden en omstreken	-664	-158
Cardiologie Centrum Voorschoten B.V.	131	-3
Totaal geconsolideerd groepsvermogen en resultaat	<u>361.312</u>	<u>18.504</u>

In de aansluiting worden de vermogens en resultaten van groepsmaatschappijen opgenomen die staan vermeld in de algemene toelichting (II.4). Het vermogen en resultaat van de 100% deelnemingen zijn hier buiten beschouwing gelaten aangezien deze posten in de geconsolideerde jaarrekening zijn geëlimineerd als 100% deelneming. De vermelde resultaten kunnen afwijken omdat in het resultaat 2023 eventuele correcties op resultaten uit voorgaande jaren zijn meegenomen.

Het vermogen van Cardiologie Centrum Voorschoten B.V. is opgenomen onder aftrek van de netto vermogenswaarde waaronder zij staat opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening LUMC. Het resultaat van deze deelneming is gecorrigeerd voor het procentuele aandeel LUMC dat in het enkelvoudige resultaat is verantwoord.

9. Voorzieningen**(x 1.000)**

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€	€
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	22.492	6.164	3.171	0	25.485
Werkloosheidsuitkeringen	3.631	1.782	2.191	0	3.222
Jubileumuitkeringen	4.760	1.764	638	0	5.886
Transitievergoedingen	3.309	1.924	1.587	0	3.646
Generatierегeling	5.364	6.236	1.774	0	9.826
Zware beroepen	2.862	1.545	776	0	3.631
Medische claims	3.328	597	200	0	3.725
Totaal	45.746	20.012	10.337	0	55.421

Toelichting in welke mate de overige voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2023
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	11.632
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	43.789
Hiervan langlopend (> 5 jr.)	13.961

De voorziening arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is aanzienlijk toegenomen. Dit is voornamelijk het gevolg van een hogere instroom in de onderliggende regelingen. Bij de bepaling van deze voorziening is in 2023 de gemiddelde loonsom vervangen door het maximum premieloon.

De generatierегelingen zijn na een pilot over de periode 2020 tot 2023 in 2022 breder beschikbaar gemaakt voor alle medewerkers die binnen 5 jaar na aanvang van de regeling de AOW leeftijd bereiken. De regelingen houden in dat medewerkers die de regelingen benutten 80% werken en 90% loon en 100% pensioenopbouw behouden. Bij de bepaling van de benodigde voorziening is een inschatting gemaakt van de verwachte deelnemers gedurende de looptijd van de regeling, rekening houdend met de afspraken in de CAO 2024-2025.

De zware beroepen regeling is met ingang van 2022 beschikbaar voor een beperkte categorie medewerkers om vervroegd te kunnen stoppen met werken. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten een RVU-uitkering ontvangen.

10. Langlopende schulden**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	138.963	135.403
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	7.000
Overige schulden en vooruitontvangen bedragen	18.481	20.286
Totaal	<u>157.444</u>	<u>162.689</u>

Het verloop van de schulden aan kredietinstellingen is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Stand per 1 januari	145.134	135.490
Bij: nieuwe leningen	13.750	18.750
Af: aflossingen	9.731	9.106
Stand per 31 december	<u>149.153</u>	<u>145.134</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.190	9.731
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>138.963</u>	<u>135.403</u>

Het verloop van de schulden aan groepsmaatschappijen is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Stand per 1 januari	7.000	7.000
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	7.000	0
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>7.000</u>

Het verloop van de overige schulden en vooruitontvangen bedragen is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Stand per 1 januari	20.286	22.092
Af: onttrekkingen	-1.805	-1.806
Stand per 31 december	<u>18.481</u>	<u>20.286</u>

Toelichting in welke mate de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichting	10.190	9.731
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	157.444	162.689
Hiervan langlopend (> 5 jr.)	110.257	115.046

Het aflossingsbedrag voor 2024 ad € 10.190 (2023: € 9.731.) is opgenomen onder de kortlopende schulden.

De reële waarde van de langlopende schulden aan kredietinstellingen wijkt sterk af van de boekwaarde. De boekwaarde van de leningen bedraagt € 149,2 miljoen en de reële waarde bedraagt € 110,8 miljoen.

De schulden aan groepsmaatschappijen hebben betrekking op:

Op 8 december 2021 heeft het LUMC een langlopende lening afgesloten bij Medipark B.V. van € 7 miljoen. De lening is in 2023 volledig afgelost.

De overige schulden en vooruitontvangen bedragen hebben betrekking op:

A fonds perdu financiering op de registratie van de door het Ministerie van OC en W, via de à fonds perdu

financiering die gold tot 1 januari 1988, beschikbaar gestelde middelen voor de aanschaf van vaste activa, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen op deze activa. Over deze beschikbaar gestelde middelen is geen rente verschuldigd. In 2023 is hieraan € 2,5 miljoen onttrokken. De waarde ultimo 2023 bedraagt € 10,6 miljoen.

Vooruitontvangen kapitaalslasten nieuwbouw, sloop- en startkosten van het Ministerie van OC en W. Dit heeft betrekking op vooruitontvangen bedragen inzake afschrijving nieuwbouw, sloop- en startkosten. Jaarlijks wordt het verschil tussen 25% van de afschrijvingskosten van de projectkosten die ten laste van de winst- en verliesrekening zijn gebracht en de vergoeding hiervoor van het Ministerie van OC en W ten gunste of ten laste van deze post gebracht. In 2023 is hieraan € 0,7 miljoen gedoteerd. De waarde ultimo 2023 bedraagt € 7,9 miljoen.

Bij een lening van een kredietinstelling is gebruik gemaakt van derivaten. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar de niet uit de balans blijvende opgenomen activa en verplichtingen.

Een overzicht van de onderhandse en hypothecaire leningen staat vermeld onder de aanvullende gegevens en specificaties in III.7.

11. Kortlopende schulden

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Schulden aan banken	10.190	9.731
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	34.193	34.285
Schulden aan groepsmaatschappijen	2	59
Belastingen en premies sociale verzekeringen	18.572	17.023
Schulden terzake van pensioenen	8.418	8.314
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars	58.324	46.531
Vakantiegeld	19.682	18.193
Vakantiedagen	43.894	38.824
Nog te betalen kosten	22.485	22.843
Vooruitontvangen opbrengsten	133.263	138.372
Totaal	<u>349.023</u>	<u>334.175</u>

Onder schulden aan leveranciers en handelskredieten heeft een bedrag ad € 0,3 miljoen (2022: € 0,2 miljoen) een looptijd langer dan 1 jaar.

Onder de terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars zijn opgenomen de verwachte terugbetalingsverplichtingen voor overschrijding declaratieplafonds van schadelastjaren 2023 (€ 18,7 miljoen), 2022 (€ 25,6 miljoen), 2021 (€ 12,1 miljoen) en oudere jaren (€ 0,8 miljoen). Daarnaast is onder de terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars een voorlopig bedrag HT 2019-2023 (€ 0,1 miljoen) opgenomen, welke kan afwijken bij de definitieve afwikkeling.

Onder de vooruitontvangen opbrengsten is opgenomen het creditsaldo van de onderhanden projecten € 116,9 miljoen (2022 € 120,6 miljoen).

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Macrobeheersingsinstrument:

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2023 relevant zijn voor het LUMC:

- MBI-omzetplafond medisch specialistische zorg 2023 (TB/REG-23646-01)
- MBI-omzetplafond geneeskundige geestelijke gezondheidszorg 2023 (TB/REG-23664-01)

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Het LUMC is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2023.

Kredietovereenkomsten:

Het LUMC heeft op 30 november 2021 een kredietovereenkomst met een omvang van € 150 miljoen afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bestaande uit een vaste geldlening faciliteit van maximaal € 50 miljoen en een vijftal leningen met uitgestelde storting voor een bedrag van € 100 miljoen. In 2023 is de derde geldlening van € 14 miljoen opgenomen, de vaste geldlening faciliteit is nog niet aangesproken. In de overeenkomst zijn de volgende ratioverplichtingen opgenomen:

- DSCR minimaal 1,3: EBITDA van het afgesloten boekjaar / jaarlijkse bruto rentelasten plus aflossingen in het afgesloten boekjaar.
- Solvabiliteitsratio minimaal 20%: gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd balanstotaal
- Leverage Ratio maximaal 5,00: Net Debt/ EBITDA.

Het LUMC voldoet ultimo 2023 aan de gestelde ratioverplichtingen.

Het LUMC is per 31 maart 2021 een rekening-courant faciliteit van € 50 miljoen bij de Deutsche Bank overeengekomen. De faciliteit is m.i.v. 2023 gecommitteerd voor 3 jaar. De faciliteit is ultimo 2023 niet aangesproken. Op deze faciliteit zijn dezelfde ratio's van toepassing

Derivaten:

Het LUMC heeft in 2012 een renteswap afgesloten gekoppeld aan een langlopende lening van € 25 miljoen. De renteswap heeft een gefixeerde rente van 2,37% voor de volledige looptijd van de 20-jarige lening. De rente op deze lening bedraagt 6-maands euribor met een opslag van 0,12%. De opslag wordt na 3 jaar opnieuw vastgesteld voor een nader overeen te komen periode. Ultimo 2023 was de reële waarde van deze swap nihil. Bij een negatieve reële waarde van de swap zijn margin calls niet van toepassing. Deze renteswap loopt af in 2032.

WfZ-geborgde leningen:

Voor leningen die geborgd zijn bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector is sprake van een obligo verplichting van 3% van het per jaareinde openstaande lening bedrag. Op deze verplichting kan aanspraak worden gemaakt indien het vermogen van het WfZ onder het garantieniveau komt.

Garantstellingen:

Het LUMC heeft een continuïteitsverklaring afgegeven waarin zij garant staat voor eventuele liquiditeitsproblemen van Necstgen B.V. gedurende de eerste 12 maanden na dagtekening van de jaarrekening 2023 van Necstgen B.V. Ten behoeve van een kredietfaciliteit van Holland Particle Therapy Centre B.V. heeft het LUMC tezamen met Erasmus MC en de Technische Universiteit Delft een garantieverklaring verstrekt aan de EIB te Luxemburg. Onderdeel van deze garantieverklaring is het voldoen aan de convenanten (Solvency ratio, Debt Service Cover ratio, Leverage Ratio) zoals gedefinieerd in de leningsovereenkomst EIB – HollandPTC. Ultimo 2023 is de garantstelling van het LUMC in totaal € 23,7 miljoen.

In de overeenkomst zijn de volgende ratioverplichtingen opgenomen:

- DSCR minimaal 1,3: EBITDA van het afgesloten boekjaar / jaarlijkse bruto Rentelasten plus aflossingen in het afgesloten boekjaar.
- Solvabiliteitsratio minimaal 12%: gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd balanstotaal
- Leverage Ratio maximaal 7,00: Net Debt/ EBITDA

Het LUMC voldoet ultimo 2023 aan de gestelde ratioverplichtingen.

Bij een aantal deelnemingen en groepsmaatschappijen is sprake van een (semi)fiscale eenheid BTW met LUMC. Alle deelnemers van deze fiscale eenheid voeren hun eigen BTW verplichtingen uit maar zijn hoofdelijk aansprakelijk voor eventuele belastingschulden Omzetbelasting.

Lease- en huurverplichtingen:

LUMC heeft huur- en leasecontracten afgesloten voor panden en apparatuur. In deze huur- en leasecontracten zitten in enkele gevallen tevens de onderhoudsverplichtingen besloten. Het meest omvangrijke contract betreft de huur van het Mirai House voor 15 jaar en deze loopt nog tot en met 2035. De resterende verplichting hiervan bedraagt het eerste jaar € 0,8 miljoen, tussen 1 jaar en 5 jaar € 3,3 miljoen en langer dan 5 jaar € 5,4 miljoen. De totale verplichting is € 9,6 miljoen. Ultimo 2023 zijn de volledige huur- en leaseverplichtingen als volgt te specificeren: < 1 jaar - € 1,1 miljoen; 1-5 jaar - € 3,5 miljoen; > 5 jaar - € 5,4 miljoen.

Verder zijn er verplichtingen aangegaan voor de verbouwing en renovatie van diverse afdelingen ter hoogte van € 22,1 miljoen. Deze verplichtingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Verloopoverzicht investeringsruimte vooruitontvangen kapitaalslasten DHAZ

(x 1.000)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Nog niet bestede investeringsruimte per 1 januari	55.229	45.309
Bij: investeringsruimte verslagjaar	15.495	15.044
Af: investeringen verslagjaar	-6.650	-5.124
	<u>64.074</u>	<u>55.229</u>

De totale investeringsruimte ultimo 2023 bedroeg € 64,1 miljoen. Het investeringsbudget van het LUMC in 2023 bedroeg € 15,5 miljoen (2022: € 15,0 miljoen). Dit betreft alleen het bouwdeel van de investeringsruimte.

Resultaatbestemming

Van het resultaat ad. € 17.887.000 is € 13.129.000 gedoteerd aan het collectief gefinancierd gebonden vermogen en € 4.758.000 gedoteerd aan het niet-collectief gefinancierd vrij vermogen.

III.5 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening

12. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Zorgverzekeringswet	562.537	512.157
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	12.627	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	59.328	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	88.413	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11.184	9.460
Opbrengsten Jeugdwet	17.929	16.562
Totaal	<u>752.018</u>	<u>685.846</u>

De opbrengsten Zorgverzekeringswet (ZvW) bestaan uit omzet uit DBC-zorgproducten en add-on's voor medische specialistische zorg, inclusief de volwassenen-GGZ. De opbrengsten zijn gebaseerd op gedeclareerde omzet, nog te factureren omzet en de mutatie onderhanden werk. Voorts wordt bij de omzetbepaling gecorrigeerd voor plafondoverschrijdingen en nuanceringen, alsmede correcties uit oudere schadelastjaren. De stijging ten opzichte van voorgaand jaar wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door hogere omzet uit DBC-zorgproducten (toename geleverde zorg en stijging in gewogen prijsindex). Daarnaast laat de omzet volwassenen-GGZ een stijging zien.

Onder Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies zijn verantwoord de ontvangen vergoedingen voor opschaling curatieve zorg (€ 7,6 miljoen) en de kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg - KiPZ (€ 5,0 miljoen). De vergoeding voor opschaling curatieve zorg in 2023 heeft betrekking op de periode 2020 t/m 2022 maar is pas in november 2023 vastgesteld.

Onder de beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn de bijdragen opgenomen voor medische vervolgoopleidingen (€ 54,0 miljoen), voor Opleiden, Trainen en Oefenen- OTO (€ 1,0 miljoen), voor Coördinatie traumazorg en Regionaal Overleg Acute Zorg - ROAZ (€ 1,7 miljoen) en voor Post Morten Orgaanuitname - PMO (€ 2,6 miljoen).

Onder de Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg zijn de bijdragen opgenomen voor de Academische Component inclusief de kapitaallasten.

Onder de Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn opgenomen de baten uit dienstverlening voor andere zorgaanbieders.

Onder de Opbrengsten Jeugdwet staan verantwoord de zorgopbrengsten Jeugd-GGZ via de gemeenten.

13. Andere beroeps of bedrijfsmatige baten

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rijksbijdrage werkplaatsfunctie	95.071	90.828
Universitaire bijdrage	86.124	79.262
Overige subsidies	1.661	1.120
Totaal	<u>182.856</u>	<u>171.210</u>

De stijging van de Rijksbijdrage werkplaatsfunctie is het gevolg van de toekenning van de resterende NPO-onderzoeksgelden 2021/2022, alsmede loon en- en prijsbijstellingen.

De stijging van de Universitaire bijdrage is voornamelijk het gevolg van de uitbreiding van door de overheid beschikbaar gestelde middelen voor sectorplannen (profilering & samenwerking) en van loon- en prijsbijstellingen.

Onder de Overige subsidies is verantwoord de toegekende gemeentelijke onderzoekssubsidie Jeugd-GGZ.

14. Overige bedrijfsopbrengsten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige dienstverlening	141.883	118.983
Overige opbrengsten	34.213	33.777
Totaal	<u>176.096</u>	<u>152.760</u>

Onder overige dienstverlening staan baten inzake onderzoeks- en onderwijsprojecten. Onder de overige opbrengsten staan doorbelaste materiële en personele lasten.

De toename onder de overige dienstverlening is het gevolg van hogere onderzoeksubsidies en de mutatie van het van het onderhanden werk op onderzoeksprojecten. In 2022 is ten laste van de opbrengsten overige dienstverlening een voorziening gevormd voor een aantal subsidies naar aanleiding van een onderzoek door de EU op betreffende verantwoordingen. Deze voorziening is in 2023 gehandhaafd.

15. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Personeel niet in loondienst	26.483	21.265
Totaal	<u>26.483</u>	<u>21.265</u>

De inhuur van personeel is in 2023 aanzienlijk toegenomen, dit geldt zowel voor verpleegafdelingen als binnen ondersteunende diensten.

16. Personeelskosten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Lonen en salarissen	530.240	494.148
Sociale lasten	52.009	49.537
Pensioenlasten	71.600	75.688
	<u>653.849</u>	<u>619.373</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Collectief gefinancierd	5.971	6.082
Niet-collectief gefinancierd	1.155	1.113
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>7.126</u>	<u>7.195</u>

De FTE's hebben betrekking op personeel in loondienst van het LUMC.

Ondanks de afname van het aantal personeelsleden in FTE's zijn de personele lasten als gevolg van loonstijgingen (conform CAO-UMC) aanzienlijk toegenomen. Daarnaast hebben in 2023 aanvullende dotaties plaatsgevonden aan personele voorzieningen/reserveringen. Per saldo dalen de pensioenlasten, voornamelijk door het vervallen van de premie "inkoop voorwaardelijk pensioen".

Relevante (neven)functies van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht staan vermeld onder de overige gegevens in IV.3.

17. Afschrijvingen vaste activa**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	103	103
- materiële vaste activa	58.758	57.181
- financiële vaste activa	284	284
Totaal	<u>59.145</u>	<u>57.568</u>

Aansluiting balansmutatie afschrijvingen vaste activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen immateriële vaste activa	103	103
Afschrijvingen materiële vaste activa	60.564	58.987
Afschrijvingen financiële vaste activa	284	284
Ottrekking à fonds perdu financiering	-2.459	-2.459
Dotatie vooruitontvangen bedragen	653	653
Totaal mutatie in de balans	<u>59.145</u>	<u>57.568</u>

Verantwoord in de exploitatie:

Afschrijvingen vaste activa

De afschrijvingen zijn in 2023 licht gestegen, dit geldt met name voor inventaris en computerapparatuur.

18. Overige bedrijfskosten**(x 1.000)***De specificatie is als volgt :*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	20.912	18.859
Algemene kosten	59.005	53.508
Overige personeelskosten	19.386	15.974
Patiënt- en onderzoeksgebonden kosten	213.548	198.325
Onderhoud en energiekosten	20.503	16.221
Huur en leasing	2.998	2.790
Dotaties voorzieningen	140	440
Totaal	<u>336.492</u>	<u>306.117</u>

De hogere kosten voor voedingsmiddelen en hotelmatige kosten zijn voornamelijk veroorzaakt door prijsverhogingen van leveranciers, extra schoonmaakkosten en incidentele extra aanschaf van meubilair.

De hogere algemene kosten zijn gedeeltelijk veroorzaakt door extra advieskosten (Cahal / EU-projecten) alsmede algemene prijsverhogingen.

Onder de overige personeelskosten is met name een stijging zichtbaar onder opleidingskosten, waaronder de kosten voor het functiegebonden budget voor medisch specialisten dat is verhoogd en tevens toegekend aan een bredere groep.

De hogere patiënt- en onderzoeksgebonden kosten worden veroorzaakt door een veelheid aan factoren, waaronder: toename van de dure geneesmiddelen, meer onderzoek door derden en aanschaf en onderhoud van apparatuur.

De gestegen tarieven voor stadsverwarming en elektriciteit veroorzaken een toename binnen de rubriek onderhoud en energiekosten.

De dotaties voorzieningen hebben alleen betrekking op dotaties aan de voorziening dubieuze debiteuren voor

zover dit een voorziening voor patiëntgebonden facturen betreft.

Honoraria accountant

(x 1.000)

De honoraria van de accountant zijn als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	439	376
2 Overige controlewerkzaamheden	281	324
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet controle-diensten	0	0
Totaal	<u>720</u>	<u>700</u>

De honoraria zijn toegerekend aan moment van levering van de prestatie en zijn inclusief btw.

19. Financiële baten en lasten

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	1.073	608
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.150	0
Rentelasten en soortgelijk kosten	-3.405	-3.808
Totaal	<u>-1.182</u>	<u>-3.200</u>

De per saldo lagere financiële baten en lasten zijn het gevolg van de gestegen marktrente waardoor een hogere vergoeding op uitstaande geldleningen is ontvangen alsmede een rentevergoeding op banktegoeden.

20. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

(x 1.000)

De specificatie is als volgt :

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
LUMC Participaties B.V.	0	-2
Cardiologie Centrum Voorschoten B.V.	-4	58
Poli Apotheek LUMC B.V.	887	1.188
GenomeScan B.V.	268	23
Leiden Regenerative Medicine Platform B.V.	-470	-366
NECSTGEN Therapies B.V.	-10.966	-4.607
Sleutelnet B.V.	-24	-13
Holland Particle Therapy Center B.V.	-5.623	-616
Totaal	<u>-15.932</u>	<u>-4.335</u>

Het resultaat deelnemingen wijkt af van de mutatie onder de financiële vaste activa van € 15,9 miljoen in verband met de vorming van voorzieningen onder de vorderingen op Holland Particle Therapy Centre B.V. van € 5,0 miljoen en een aanvullende voorziening onder de vorderingen op NECSTGEN therapies B.V. van € 10,9 miljoen ten laste van deze rubriek.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op de financiële situatie per 31-12-2023.

WNT-verantwoording 2023 Leids Universitair Medisch Centrum

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het LUMC. Het voor het LUMC toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, klasse V van het beloningsmaximum zorg en jeugdhulp.

Tabel 1a: Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023 bedragen x € 1	prof.dr. D.H. Biesma	prof.dr. M.J. SchaliJ	prof.dr. P.C.W. Hogendoorn	drs. G.J.M. van den Maagdenberg	prof.dr. H.J. Guchelaar
functiegegevens	voorzitter Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur ¹⁾	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur ²⁾
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	14/11-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8	1,0	1,0	0,8
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	200.395	160.318	200.326	200.422	20.516
Beloningen betaalbaar op termijn	22.605	18.081	22.568	22.578	2.293
<i>subtotaal</i>	223.000	178.399	222.894	223.000	22.809
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	178.400	223.000	223.000	22.809
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	223.000	178.399	222.894	223.000	22.809
Reden waarom de overschrijding als dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022					
bedragen x € 1	prof.dr. D.H. Biesma	prof.dr. M.J. SchaliJ	prof.dr. P.C.W. Hogendoorn	drs. G.J.M. van den Maagdenberg	prof.dr. H.J. Guchelaar
functiegegevens	voorzitter Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur ¹⁾	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8	1,0		
Dienstbetrekking	ja	ja	ja		
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.782	153.426	191.476		
Beloningen betaalbaar op termijn	24.217	19.374	24.523		
<i>subtotaal</i>	215.999	172.800	215.999		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	172.800	216.000		
Bezoldiging	215.999	172.800	215.999		

Toelichting bezoldiging en/of ontslaguitkering topfunctionarissen.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op het LUMC van toepassing zijnde regelgeving: Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp (Regeling Zorg 2023)

Het bezoldigingsmaximum voor het LUMC bedraagt op grond van de totaalscore van 15 punten en de daaruit volgende klasseindeling V € 223.000 op jaarbasis. Dit maximum geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

¹⁾ lid RvB voor 80% en medisch specialist voor 20%

²⁾ lid RvB voor 78% en ziekenhuisapotheker voor 22%

Tabel 1c: Bezoldiging toezichhoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023	drs. J.W. van den Broek	drs.C.E. Mur	drs. D.G. Vierstra	prof. dr. M.L.A. Decramer	drs. M.M.G. Pubben
bedragen x € 1					
functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300
/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022					
bedragen x € 1	drs. J.W. van den Broek	drs.C.E. Mur	drs. D.G. Vierstra	prof. dr. M.L.A. Decramer	drs. M.M.G. Pubben
functiegegevens	voorzitter	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/9-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	10.830	21.600	21.600	21.600	21.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	10.830	21.600	21.600	21.600	21.600

Tabel 1d: Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023	
naam topfunctionaris	functie
drs. J.A.M. de Vet	lid Raad van Bestuur

Tabel 3: Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Gegevens 2023	hoogleraar afdelingshoofd	hoogleraar afdelingshoofd	directeur	hoogleraar wetenschappelijk stafid	hoogleraar afdelingshoofd
bedragen x € 1					
functiegegevens					
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	0,11	1
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	225.573	220.042	224.550	33.784	206.864
Beloningen betaalbaar op termijn	22.663	22.675	22.625	2.551	22.466
Totale bezoldiging	248.236	242.717	247.175	36.335	229.330
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	223.000	24.775	223.000
verplichte motivering van de overschrijding van het individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	hoogleraar afdelingshoofd	hoogleraar afdelingshoofd	arbeidsmarkt-toelage	arbeidsmarkt-toelage	hoogleraar afdelingshoofd
Gegevens 2022					
bedragen x € 1	hoogleraar afdelingshoofd	hoogleraar afdelingshoofd	directeur	hoogleraar wetenschappelijk stafid	hoogleraar afdelingshoofd
functiegegevens					
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12	1/1 - 31 /12	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	0,11	
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	210.275	209.632	201.101	31.407	
Beloningen betaalbaar op termijn	25.045	25.288	24.732	3.064	
Totale bezoldiging	235.320	234.920	225.833	34.471	

Toelichting bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen.

Het gemiddelde belastbaar loon is in lijn met zorginstellingen van vergelijkbare omvang en complexiteit. De medisch specialisten hebben allen een aanstelling bij het LUMC. Voor niet-topfunctionarissen geldt de klasseindeling met de norm voor topfunctionarissen conform de Regeling zorg 2023 niet. Wel is publicaties van de

functies die de bezoldigingsnorm van € 223.000 bruto overschrijden verplicht, uitgezonderd de functie van medisch specialist.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018)

Tabellen 1b, 1e, 1f en 2 zijn niet van toepassing.

III.6 Enkelvoudige gesegmenteerde winst- en verliesrekening

LUMC

Enkelvoudige winst- en verliesrekening *collectief gefinancierd* over 2023

(x 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	2023	2022
	€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	562.537	512.157
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	12.627	4.623
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	59.328	55.540
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	88.413	87.504
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11.184	9.460
Opbrengsten Jeugdwet	17.929	16.562
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	182.856	171.210
Netto omzet	934.874	857.056
Overige bedrijfopbrengsten	53.039	51.898
Som der bedrijfsopbrengsten	987.913	908.954
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	24.274	18.441
Lonen en salarissen	464.015	435.847
Sociale lasten	43.186	41.417
Pensioenlasten	62.809	66.750
Afschrijvingen vaste activa	59.145	57.568
Overige bedrijfskosten	304.241	276.037
Som der bedrijfslasten	957.670	896.060
BEDRIJFSRESULTAAT	30.243	12.894
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	1.073	608
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.150	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	-3.405	-3.808
Resultaat voor belastingen	29.061	9.694
Belastingen	0	0
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-15.932	-4.335
Resultaat boekjaar	13.129	5.359

LUMC

Enkelvoudige winst- en verliesrekening *niet-collectief gefinancierd* over 2023

(x 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	2023	2022
	€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	0	0
Subsidies op grond van de kaderwet VWS-subsidies	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	0	0
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	0	0
Opbrengsten Jeugdwet	0	0
Andere beroeps- of bedrijfsmatige baten	0	0
Netto omzet	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	123.057	100.862
Som der bedrijfsopbrengsten	123.057	100.862
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	2.209	2.824
Lonen en salarissen	66.225	58.301
Sociale lasten	8.823	8.120
Pensioenlasten	8.791	8.938
Afschrijvingen vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	32.251	30.080
Som der bedrijfslasten	118.299	108.263
BEDRIJFSRESULTAAT	4.758	-7.401
Opbrengsten van vorderingen onder de vaste activa	0	0
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	0	0
Resultaat voor belastingen	4.758	-7.401
Belastingen	0	0
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	0
Resultaat boekjaar	4.758	-7.401

III.7 Aanvullende gegevens en specificaties bij de enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudig verloopoverzicht immateriële vaste activa

(x 1.000)

	<u>Kosten van Goodwill</u>	<u>Totaal</u>
	€	€
Stand per 1 januari 2023		
- aanschafwaarde	1.027	1.027
- cumulatieve afschrijvingen	308	308
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>719</u>	<u>719</u>
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	0	0
- afschrijvingen	103	103
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>		
aanschafwaarde	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0
<i>- desinvesteringen</i>		
aanschafwaarde	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december 2023		
- aanschafwaarde	1.027	1.027
- cumulatieve afschrijvingen	411	411
Boekwaarde 31 december 2023	<u>616</u>	<u>616</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	

Enkelvoudig verloopoverzicht materiële vaste activa

(x 1.000)

	Gebouwen en terreinen	Machines en Installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	MVA in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	723.199	44.367	218.256	22.000	1.007.822
- cumulatieve afschrijvingen	400.701	23.309	104.449	0	528.459
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>322.498</u>	<u>21.058</u>	<u>113.807</u>	<u>22.000</u>	<u>479.363</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	8.289	1.782	23.865	25.197	59.133
- gereedgekomen werk	12.428	2.984	0	-15.412	0
- afschrijvingen	31.555	3.670	25.339	0	60.564
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
aanschafwaarde	9.715	3.866	26.225	0	39.806
cumulatieve afschrijvingen	9.715	3.866	26.225	0	39.806
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-10.838</u>	<u>1.096</u>	<u>-1.474</u>	<u>9.785</u>	<u>-1.431</u>
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	734.201	45.267	215.896	31.785	1.027.149
- cumulatieve afschrijvingen	422.541	23.113	103.563	0	549.217
Boekwaarde 31 december 2023	<u>311.660</u>	<u>22.154</u>	<u>112.333</u>	<u>31.785</u>	<u>477.932</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0%-10%	5%-10%	10%-20%	0%	

Enkelvoudig verloopoverzicht financiële vaste activa

(x 1.000)

	Vordering start- en sloopkosten OCW-deel	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groeps maatschappijen	Overige vorderingen	Totaal financiële vaste activa
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	3.637	4.569	3.381	14.160	4.127	29.874
Afschrijvingsvergoedingen	-284	0	0	0	0	-284
Kapitaalstortingen	0	0	426	0	0	426
Desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	413	-385	0	0	28
Uitkering dividend	0	-105	0	0	0	-105
Verstrekke leningen	0	0	0	9.300	1.500	10.800
Omzetting leningen	0	0	0	0	0	0
Aflossing leningen	0	0	0	0	-136	-136
Voorziening leningen	0	0	0	-10.966	-3.000	-13.966
Boekwaarde 31 december 2023	3.353	4.877	3.422	12.494	2.491	26.637

Enkelvoudig overzicht van onderhandse en hypothecaire leningen ultimo 2023

(x 1.000)

Lening-gever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossingswijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€				€	€	€	€	€			€	
B.N.G.	18-12-2001	23.823	30	onderhandse	5,14%	7.148	0	794	6.354	2.384	8	lineair	794	rijksgarantie
B.N.G.	15-11-2005	72.600	30	onderhandse	3,76%	31.460	0	2.420	29.040	16.940	12	lineair	2.420	pos./neg.*
N.W.B.	20-12-2005	26.206	30	onderhandse	1,03%	11.354	0	874	10.480	6.110	12	lineair	873	rijksgarantie
N.W.B.	02-10-2009	11.345	20	onderhandse	0,91%	3.971	0	567	3.404	570	6	lineair	568	rijksgarantie
N.W.B.	15-04-2011	11.345	20	onderhandse	1,01%	5.104	0	567	4.537	1.702	8	lineair	567	rijksgarantie
B.N.G.	16-07-2012	25.000	20	onderhandse	**	12.500	0	1.250	11.250	5.000	9	lineair	1.250	Wfz ***
N.N.	24-12-2012	22.689	20	onderhandse	2,70%	11.347	0	1.134	10.213	4.542	9	lineair	1.135	rijksgarantie
N.W.B.	09-12-2021	45.000	30	onderhandse	0,84%	43.500	0	1.500	42.000	34.500	28	lineair	1.500	geen
N.W.B.	01-03-2022	18.750	30	onderhandse	0,86%	18.750	0	625	18.125	15.000	29	lineair	625	geen
N.W.B.	01-03-2023	13.750	30	onderhandse	0,92%	0	13750	0	13750	11.458	30	lineair	458	geen
Totaal						145.134	13.750	9.731	149.153	98.206			10.190	

* een positieve en negatieve hypotheekverklaring en het recht van eerste hypotheek. Deze lening is direct opeisbaar indien de ratio Eigen Vermogen / Som der bedrijfsopbrengsten daalt onder de 3%.

** het rentepercentage is 0,12% boven 6 maands Euribor waarbij een renteswap is afgesloten met een gefixeerde rente van 2,37% voor de volledige looptijd

*** borgstelling door Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

Van de totale restschuld van de onderhandse en hypothecaire leningen ultimo 2023 ad € 149.153.000 is € 138.963.000 verantwoord onder de schulden op lange termijn en € 10.190.000 onder de schulden op korte termijn.

III.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

Bestuursverklaring en vaststelling jaarrekening

De Raad van Bestuur van het LUMC verklaart hierbij dat de jaarrekening 2023 van de LUMC-groep naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen vermeld onder de Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening, zoals deze in 2023 van toepassing waren, is opgesteld. De jaarrekening 2023 is vastgesteld door de Raad van Bestuur in zijn vergadering van 21 mei 2024.

Leiden, 21 mei 2024

<i>w.g.</i> <i>prof. dr. D.H. Biesma</i> <i>voorzitter</i>	<i>w.g.</i> <i>prof. dr. H.J. Guchelaar</i> <i>decaan</i>	<i>w.g.</i> <i>prof. dr. M.J. Schalij</i> <i>lid</i>
--	---	--

w.g.
drs. G.J.M. van den Maagdenberg
lid

Goedkeuring jaarrekening

De door de Raad van Bestuur vastgestelde jaarrekening 2023 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht van het LUMC in zijn vergadering van 27 mei 2024. De Raad heeft deze goedkeuring, in zijn rol als Raad van Toezicht van het LUMC mede gebaseerd op de verklaring van het College van Bestuur van de Universiteit Leiden dat in het verslagjaar voldaan is aan de taken op het gebied van onderwijs en onderzoek.

Het toezicht door de Raad van Toezicht heeft zich gericht op het beleid en de gang van zaken bij de rechtspersoon Academisch Ziekenhuis Leiden (h.o.d.n. LUMC) waartoe ook behoren de gebieden die tot de verantwoordelijkheid van andere in de jaarrekening genoemde rechtspersonen behoren.

Leiden, 27 mei 2024

<i>w.g.</i> <i>drs. J.W. van den Broek</i> <i>voorzitter</i>	<i>w.g.</i> <i>prof. dr. M.L.A. Decramer</i> <i>lid</i>	<i>w.g.</i> <i>drs. C.E. Mur</i> <i>lid</i>
--	---	---

<i>w.g.</i> <i>drs. M.M.G. Pubben</i> <i>lid</i>	<i>w.g.</i> <i>drs. D.G. Vierstra</i> <i>lid</i>
--	--

LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

JAARREKENING 2023

IV OVERIGE GEGEVENS

IV.1 Kwantitatieve gegevens inzake de besteding Rijksbijdrage

De Rijksbijdrage wordt aan het LUMC beschikbaar gesteld ten behoeve van de meerkosten patiëntenzorg samenhangend met onderwijs en onderzoek.

Bij de berekening van de hoogte van de Rijksbijdrage is uitgegaan van de volgende productieparameters:

Basisvoorziening infrastructuur

- aantal nuttige m²: 102.189

Werkplaatsfunctie voor onderwijs

- aantal eerste jaars studenten geneeskunde 2023:¹ 316 ²

2018	318	2021	318
2019	314	2022	320
2020	313	2023	319

- aantal artsdiploma's 2023: 247 ³

2018	277	2021	242
2019	247	2022	228
2020	252	2023	260

Werkplaatsfunctie voor onderzoek

- aantal promoties 2023: 151 ³

2018	166	2021	156
2019	136	2022	194
2020	162	2023	228

Overige afspraken inzake de besteding van de Rijksbijdrage 2023:

Co-assistentenplaatsen:

LUMC	186
Suriname	15
Affiliatiepartners	387

Opleidingsplaatsen:

- Huisartsgeneeskunde	269
- Verpleeghuisgeneeskunde	119
- Specialisten-opleiding	530

¹ Dit betreft het getelde aantal studenten. Dit aantal wijkt af van de Numerus Fixus.

² Voor de berekening wordt het gemiddelde van de jaren 2020 en 2021 gehanteerd.

³ Voor de berekening wordt het gemiddelde van de jaren 2019 tot en met 2021 gehanteerd.

IV.2 Financiële verantwoording besteding Rijksbijdrage 2023

De nacalculatie besteding rijksbijdrage 2023 is opgesteld aan de hand van het zogenaamde "CapGemini model" waarover met het ministerie van OCW is afgesproken dat het voor de nacalculatie gebruikt kan worden. Het model is eind 2017 aangepast en besproken met de VSNU en het ministerie van OCW. Gelet op de nauwe verwevenheid van patiëntenzorg, onderzoek, opleiding en onderwijs binnen het LUMC geeft het model in de visie van het LUMC een betere indicatie dan voorheen van de kosten die gemoeid zijn met onderwijs en onderzoek. In 2023 zijn NPO Onderzoeksgelden besteed, deze zijn zodoende ook meegenomen in de verantwoording.

KOSTENTOEREKENING WERKPLAATSFUNCTIE

	LUMC 2023		
	Grondslag	% WPF	WPF
Kosten gebouwen en terreinen	€ 92.469.162	25%	€ 23.117.291
Genormeerde rente en afschrijvingen cf. DHAZ (Bron: OCW)	€ 57.434.356	25%	€ 14.358.589
			€ 14.358.589
			€ -
Overige gebouwgebonden kosten	€ 29.195.672	25%	€ 7.298.918
Dotatie voorziening Groot onderhoud		25%	€ -
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 5.839.134	25%	€ 1.459.784
Kosten medische en overige inventaris	€ 54.406.681	25%	€ 13.601.670
Afschrijvingen	€ 25.290.861	25%	€ 6.322.715
Kosten van kapitaal	€ 1.264.543	25%	€ 316.136
Huur, Lease	€ 1.450.928	25%	€ 362.732
Verbruik, onderhoud en reparatie	€ 21.758.470	25%	€ 5.439.618
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 4.641.880	25%	€ 1.160.470
Kosten personeel	€ 177.161.825	24%	€ 42.945.027
Medisch specialisten & ondersteuning			
Salaris medisch specialisten	€ 45.848.128	36%	€ 16.432.856
Functiegebonden kosten med. specialisten	€ 1.574.500	36%	€ 564.331
Salaris niet-wetenschappelijk personeel tbv med. specialisten	€ 9.484.526	20%	€ 1.896.905
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 11.381.431	20%	€ 2.276.286
Overige wetenschappelijke staf & ondersteuning			
Salaris wetenschappelijke staf	€ 64.805.501	20%	€ 12.961.100
Salaris niet-wetenschappelijk personeel tbv wetensch. staf	€ 25.922.200	20%	€ 5.184.440
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 18.145.540	20%	€ 3.629.108
Totale verdragingskosten	€ 192.767.499	10%	€ 19.276.750
Waarvan intern	€ 189.058.090	8%	€ 15.567.341
Waarvan extern (affiliatie)	€ 3.709.409	100%	€ 3.709.409
Relevante zorgproductie A-segment	€ 192.767.499	10%	€ 19.276.750
Affiliatie	€ 3.709.409	100%	€ 3.709.409
Affiliatievergoedingen	€ 3.372.190		
Indirecte kosten (10% van directe kosten)	€ 337.219		
Overige kosten	€ 1.457.008	100%	€ 1.457.008
Wachtgeld	€ 1.457.008	100%	€ 1.457.008
NPO Onderzoek			
NPO Onderzoek	€ 2.338.149	100%	€ 2.338.149
TOTAAL BEREKEND			€ 102.735.895
RIJKSBIJDRAGE WERKPLAATSFUNCTIE 2023			€ 95.070.681
VERSCHIL			€ 7.665.214

108%

IV.3 Relevante (neven)functies van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht ultimo 2023

Relevante (neven)functies leden Raad van Bestuur LUMC

dhr. prof. dr. D.H. Biesma, voorzitter

- Lid Raad van Toezicht GGz Centraal
- Hoogleraar Universiteit Leiden - Data-gedreven verbetering van de zorg
- Lid Bestuur stichting Trombosedienst Leiden e.o.*
- Lid Nederlandse Federatie van universitair medische centra Voorzittersoverleg
- Lid Bestuur Stichting Biotech Training Facility Leiden

dhr. prof. dr. H.J. Guchelaar, lid a.i. en decaan a.i. (vanaf 14-11)

- Lid Raad van Commissarissen Poli Apotheek LUMC BV*
- Lid Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (KHMW)
- Lid Bestuur Leids Academisch Netwerk voor Apothekers
- Voorzitter Stichting Nationaal Farmaceutisch Kennis- Opleidings- en Onderwijs Centrum (NFKOOC)*
- Lid Bestuur Douwe D. Breimer Research Fund (LUF), Leiden
- Lid Bestuur Stichting Farmaceutisch Erfgoed
- Lid Academia Europaea

dhr. prof. dr. P.C.W. Hogendoorn, vice-voorzitter en decaan (tot 11-11)

- Voorzitter Nederlandse Commissie voor Beentumoren
- Visiting Professor in Sarcoma Pathology at the University of Oxford
- Visiting Professor in Pathology at the Vrije Universiteit van Brussel
- Lid Raad van Toezicht Pieter van Foreest
- Lid Raad van Toezicht Hogeschool der Kunsten
- Lid Bestuur Stichting Trombosedienst Leiden e.o.**
- Lid Bestuur Stichting Curium**
- Lid Bestuur Bontiusstichting
- Lid Bestuur Stichting Historische Commissie voor de Leidse Universiteit
- Lid Raad van Toezicht RegMed ('General Assembly')
- Lid Economic Board Zuid-Holland (EBZ)**
- Aandeelhouder Innovation Quarter**
- CSO Topteam Life Sciences & Health
- Bestuurslid Stichting Leiden Regenerative Medicine Platform**
- Voorzitter Raad van Commissarissen GenomeScan BV**
- Lid Bestuur Stichting LBSP
- Voorzitter policy group in Biomedicine LERU
- Lid Kenniscoalitie Nationale Wetenschapsagenda
- Lid Supervisory Board NCOH
- Lid Bestuur Stichting Tabernaleporis

mw. drs. G.J.M. van den Maagdenberg

- Lid Raad van Commissarissen van de Nederlandse Waterschapsbank
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter van de auditcommissie Nederlandse Loterij
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht NIVEL
- Lid van de Centrale Plancommissie, de begeleidingscommissie van het Centraal Planbureau
- Voorzitter Raad van Toezicht BioPartner
- Penningmeester LUMC Vrienden Stichting
- Lid Raad van Advies Koninklijke Luchtmacht

dhr. prof. dr. M.J. Schalijs, lid (tot 14-11), vice-voorzitter (vanaf 14-11)

- Voorzitter Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ)
- Lid permanente commissie rijbewijzen Gezondheidsraad
- Lid College Geneeskundig Specialisten
- Lid Raad van Toezicht Taskforce QRS Leiden
- Lid Algemeen Bestuur Capaciteitsorgaan
- Lid Raad van Toezicht Stichting Micu Zuidwest Nederland

* ex officio

** ex officio, gelijktijdig gestopt met het lidmaatschap Raad van Bestuur

Relevante (neven)functies leden Raad van Toezicht LUMC

dhr. drs. J.W. van den Broek

- Lid Raad van Toezicht Goldschmeding Foundation
- Voorzitter van de Raad van Commissarissen van CM.com
- Voorzitter van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap
- Voorzitter Raad van Commissarissen Intergamma B.V.

dhr. prof. dr. M.L.A. Decramer

- Zaakvoerder Mind over Matter Consulting bv
- Lid Raad van Bestuur Amma verzekeringen
- Lid Raad van Bestuur E-17 ziekenhuisnetwerk
- Lid Raad van Bestuur IMEC

mw. drs. C.E. Mur

- Bestuurslid Autoriteit Persoonsgegevens
- Coach bij Intercoach
- Lid Governancecommissie Scheidsgerecht Gezondheidszorg

mw. drs. M.M.G. Pubben

- Lid Raad van Commissarissen, Merck Sharp & Dohme B.V. Nederland
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht, Stichting Nuclear Research & Consultancy Group (NRG) en Stichting Voorbereiding Pallas-reactor (PALLAS), lid remuneratie commissie
- Wnd voorzitter Raad van Bestuur, Leiden Biotech Training Facility (vanaf 12-10)
- Vice-voorzitter van de Stichting Schuurman Schimmel-van Outeren

dhr. drs. D.G. Vierstra

- Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Stedin Holding N.V.
- Lid van de Raad van Commissarissen van PGGM N.V.
- Lid van het Stichtingsbestuur van Universiteit Nyenrode
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van KNGF Geleidenhonden
- Lid van de Raad van Toezicht Nederlandse Bachvereniging, Utrecht (vanaf 01-07)
- Penningmeester in het Bestuur van Hermitage aan de Amstel, Amsterdam (tot 30-06)

Rooster van aan- en aftreden leden Raad van Toezicht

2023

Naam	Benoemd	Einde 1e termijn	Einde 2e termijn
dhr. drs. J.W. van den Broek	01-09-2022	01-09-2026	01-09-2030
dhr. prof. dr. M.L.A. Decramer	01-09-2018	01-09-2022 (herbenoemd)	01-09-2026
mw. drs. C.E. Mur	01-02-2021	01-02-2025	01-02-2029
mw. drs. M.M.G. Pubben	01-07-2021	01-07-2025	01-07-2029
dhr. drs. D.G. Vierstra	01-07-2016	01-07-2020 (herbenoemd)	01-07-2024

IV.4 Statutaire resultaatbestemming

Het LUMC heeft als publiekrechtelijk rechtspersoon geen statuten. De positie van het LUMC is geregeld in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). In deze wet staan bepalingen die vergelijkbaar zijn met bepalingen die in de statuten van privaatrechtelijke rechtspersonen zijn opgenomen.

IV.5 Legitimering Beschikbaarheidsbijdrage Academische Zorg

De zeven universitair medische centra (UMC's) in Nederland onderscheiden zich allen van algemene ziekenhuizen door hun publieke functie en hun samenwerking met de medische faculteit van de universiteit. Binnen de publieke functie voeren de UMC's publieke taken uit waaronder het leveren van topreferente zorg, het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en het realiseren van innovatie op basis van wetenschappelijke bevindingen. Om deze taken te kunnen uitvoeren houden UMC's permanent voorzieningen aan, in mensen en infrastructuur. Om deze voorzieningen te kunnen aanhouden ontvangen UMC's een beschikbaarheidsbijdrage academische zorg (BBAZ) die is bedoeld om die kosten te vergoeden. In 2023 ontving het LUMC € 88,4 miljoen aan BBAZ.

De BBAZ is verdeeld in een geormerkt deel voor het Nationaal Referentie Centrum (NRC) voor Histocompatibiliteitsonderzoek, een variabel (TRF) deel en een vast (O&I) deel. Vanaf 2012 is de financiering van het Nationaal Referentie Centrum (NRC) voor Histocompatibiliteitsonderzoek opgenomen in de BBAZ van het LUMC. In 2023 is € 530.717 van de BBAZ geormerkt als budget voor het Nationaal Referentie Centrum voor Histocompatibiliteitsonderzoek. Dit Nationaal Referentie Centrum speelt een cruciale rol bij nieuwe ontwikkelingen en kwaliteitscontroles op het gebied van voor transplantatie gerelateerd immunologisch onderzoek. Het variabele deel is bedoeld voor de zorg aan academische patiënten en varieert mee met de scores op de zeven patiëntgebonden labels. Het vaste deel is bedoeld voor de infrastructuur, de kenniscomponent en de ontwikkeling & innovatie die nodig zijn voor het behandelen van een academische patiënt. De legitimering van een vaste voet is gelegen in het feit dat een deel van het voorzieningenniveau (in mensen en infrastructuur) op 24/7 basis beschikbaar moet zijn ongeacht het daadwerkelijk aantal behandelde academische patiënten.

Gelet op de artikelen 61, 62 en 68 van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg), is de NZa bevoegd tot het stellen van regels op het gebied van informatie die benodigd is om de BBAZ te kunnen vaststellen. De verantwoording over de patiëntgebonden labels en O&I dient voor 1 september 2024 te worden aangeleverd bij de NZa als bedoeld in art. 4.2.1 en 4.2.2 NR/REG-2033.

IV.6 Verantwoording DHAZ-middelen

(x 1.000)

Decentralisatie Huisvesting Academische Ziekenhuizen	OC en W	Zorgdeel *	Totaal
	€	€	€
Toegekende middelen 2023	15.495	46.485	61.980
Saldo oude jaren	55.229	189.534	244.763
Indexering oude jaren over zorgdeel	0	5.686	5.686
Totaal DHAZ middelen	70.724	241.705	312.429
Bestedingen 2023			
DHAZ-nieuwbouw	0	0	0
DHAZ-renovaties	18	53	71
DHAZ-verbouwprojecten	3.563	10.688	14.251
DHAZ-kleine werken	618	1.853	2.471
DHAZ-lange termijn onderhoud	187	560	747
DHAZ-onderhanden werk **	2.245	6.736	8.981
DHAZ-huur	19	59	78
Totaal DHAZ-bestedingen	6.650	19.949	26.599
Saldo DHAZ-middelen ultimo 2023	64.074	221.756	285.830

* Het zorgdeel is bepaald op basis van de historische verdeling OCW deel (25%) en VWS deel (75%). Het LUMC baseert het zorgdeel (inclusief indexering) op het DHAZ protocol dat van toepassing was gedurende de nacalculatie systematiek. Aan dit zorgdeel van de toekenning kunnen door LUMC geen rechten worden ontleend.

** Het onderhanden werk heeft betrekking op lopende projecten. Bij afronding van deze projecten wordt het bestede bedrag onder de relevante bestedingsrubriek verantwoord.

Toelichting bij saldo DHAZ-middelen 2023

De mutatie op het saldo wordt op hoofdlijnen hieronder verklaard.

Het saldo is € 286 miljoen en is toegenomen ten opzichte van 2022 doordat de voorbereidingsfase van grootschalige projecten langer in beslag heeft genomen en meer tijd kost dan in eerste instantie werd verwacht. Dit betreft met name de Spoedeisende Hulp, het OK complex en de Radiologie. Hier waren reeds middelen voor gereserveerd.

De ervaring leert dat de financiële afwikkeling van grote projecten die in het LTHP (lange termijn huisvestingsplan) zijn opgenomen langer duren dan een kalenderjaar. Voorafgaande aan de uitvoering van dergelijke projecten is een voorbereidingsperiode (ontwerp en bestekfase) herkenbaar, waarbij behalve kosten van adviseurs en architecten nog geen verplichtingen aangegaan worden met uitvoerende partijen. Globaal kan worden gesteld dat een project een gemiddelde doorlooptijd heeft van twee tot drie budgetjaren.

De gerealiseerde DHAZ-verbouwprojecten betreffen met name deelprojecten van:

De verpleegvloer in de J-toren, bestemd voor Neurologie/neurochirurgie (J11-Q) is in gebruik genomen (treintje 12).

De K2 vloer is vrijgemaakt voor de nieuwe SEH (LTHP 21-07, treintje 07). De renovatie is gestart in mei 2023 en zal medio 2024 gereed komen.

Het eerste kantoorvloer de Radiologie is gereed (LTHP 21-21, treintje 8). Het tweede deel kantoorvloer en de functieafdeling voor MRI en CT is gestart. De renovatie van de Radiologie vloeren hangt samen met de realisatie van het OK-complex en de SEH.

De interventiestrook op de C4 vloer is vrijgemaakt, zodat in 2024 met de renovatie gestart kan worden.

De kantoorvloer op K6 voor Verloskunde/Gynaecologie is in gebruik genomen (treintje 14). De gevels van deze dakopbouw worden gerenoveerd.

In treintje 16 (Kleine werken) zijn projecten gerealiseerd zoals de polikliniek Neurologie/neurochirurgie.

Aanpassingen zijn gedaan in gebouw 6 en in diverse gebouwen van het Curium.

Voor de lange termijn onderhoudsprojecten (treintje 17) zijn diverse projecten afgerond zoals uitbreiding luchtbehandelingskasten, renovatie liften, vervanging metalen plafondplaten, renovatie 10kV/380V schakelaars.

IV.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Leids Universitair Medisch Centrum

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Leids Universitair Medisch Centrum (of hierna: de LUMC) te Leiden (hierna: de jaarrekening) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Leids Universitair Medisch Centrum per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Leids Universitair Medisch Centrum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag van de Raad van Toezicht;
- de overige gegevens:
  - kwantitatieve gegevens inzake de besteding Rijksbijdrage;
  - financiële verantwoording besteding Rijksbijdrage 2023;
  - relevante (neven)functies van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht ultimo 2023;
  - statutaire winstbestemming;

- legitimering Beschikbaarheidsbijdrage Academische Zorg; en
- verantwoording DHAZ-middelen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de RojWVG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, de overige gegevens, en het verslag van de interne toezichthouder in overeenstemming met de RojWVG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de LUMC te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de LUMC.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis

voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van LUMC;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het LUMC haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat LUMC haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de onderdelen of activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 29 mei 2024

KPMG Accountants N.V.

M.W.J. van de Luur RA